

VESS

TÀI LIỆU
CÔNG BỐ KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

**MỘT SỐ VẤN ĐỀ KINH TẾ CẦN CÂN NHẮC
TRONG DỰ THẢO LUẬT HỢP TÁC XÃ**

Hà Nội, tháng 5/2023

Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chiến lược Việt Nam
Tầng 7, Toà nhà Kim khí Thăng Long, Số 1, Lương Yên, Hà Nội
Website: www.vess.org.vn Email: info@vess.org.vn

CHƯƠNG TRÌNH BUỔI CÔNG BỐ NGHIÊN CỨU MỘT SỐ VẤN ĐỀ KINH TẾ CẦN CÂN NHẮC TRONG DỰ THẢO LUẬT HỢP TÁC XÃ

Thời gian: 09h00 – 11h30, thứ Ba, ngày 30 tháng 5 năm 2023

Địa điểm: Khách sạn Công Đoàn, 14 Trần Bình Trọng, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Thời gian	Hoạt động
08:30 – 09:00	Đăng ký đại biểu
09:00 – 09:05	Giới thiệu khách mời
09:05 – 09:20	Phát biểu khai mạc <i>- PGS.TS. Nguyễn Đức Thành, Giám đốc, Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chiến lược Việt Nam (VESS)</i>
09:20 – 10:10	Trình bày kết quả nghiên cứu: “Một số vấn đề Kinh tế cần cân nhắc trong Dự thảo Luật Hợp tác xã” <i>- PGS.TS. Nguyễn Đức Thành, Đại diện nhóm nghiên cứu</i>
10:10 – 10:20	Tiệc trà
10:20 – 11:15	Thảo luận bàn tròn với nhóm chuyên gia (dự kiến) <i>- GS.TS. Trần Đức Viên, Chủ tịch Hội đồng Khoa học và Đào tạo, Học viện Nông nghiệp Việt Nam (VNUA)</i> <i>- Ông Lê Đức Thịnh, Cục trưởng Cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (DCRD)</i> <i>- PGS.TS. Chu Tiến Quang, Nguyên Trưởng ban Chính sách Phát triển Nông thôn, Viện Nghiên cứu Quản lý Kinh tế Trung ương (CIEM)</i> Điều phối thảo luận: <i>- PGS.TS. Nguyễn Đức Thành, Giám đốc VESS</i>
11:15 – 11:55	Thảo luận mở với khách mời (Q & A)
11:55 – 12:00	Bế mạc chương trình

BAN TỔ CHỨC

Một số vấn đề kinh tế trong Dự thảo Luật Hợp tác xã 2023

PGS. TS. Nguyễn Đức Thành – ThS. Phạm Văn Long
Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VESS)

Hà Nội, 30/5/2023

Nội dung

- Vai trò của hợp tác xã (HTX): vấn đề chủ thuyết
- Bản chất và đặc điểm của HTX trong nền kinh tế hiện đại
- So sánh một số điểm chính trong Dự thảo Luật HTX 2023 so với Luật HTX 2012
- Những vấn đề kinh tế cần lưu ý trong DT Luật 2023

Vai trò của khu vực HTX: Vấn đề chủ thuyết

- HTX là loại hình tổ chức kinh tế dựa trên sự chi phối của con người (lao động) chứ không phải vốn (tư bản) như trong mô hình công ty.
- Sự chi phối của tư bản mang tính phổ biến trong nền kinh tế hiện đại, được coi như gắn liền với sở hữu tư nhân (kinh tế tư nhân), còn sự chi phối dựa trên lao động được coi như gắn liền với sở hữu tập thể (kinh tế tập thể). (“Tập trung” vs. “dân chủ”)
- Hai loại hình tổ chức (HTX và công ty) cùng tồn tại song song, có thể chiếm ưu thế tùy theo lĩnh vực và đặc thù công nghệ. Về cơ bản thì loại hình công ty đối vốn (tổ chức dựa trên tư bản) chiếm ưu thế trong kỷ nguyên hiện đại (chủ nghĩa tư bản).

3

Vai trò của khu vực HTX: Vấn đề chủ thuyết

- HTX (hoặc kinh tế tập thể) đã luôn tồn tại trong nền kinh tế hiện đại, với những ưu điểm của nó. Không nhất thiết đó phải là một chỉ dấu của CNXH, mà đơn giản, đó là một loại hình ưu việt trong một số hoàn cảnh (điều kiện, lĩnh vực, quy mô, mong đợi cá nhân, v.v...).
- HTX chỉ có thể vận hành hiệu quả về kinh tế-xã hội khi các xã viên đạt tới một trình độ văn hóa dân chủ cao, các quy chế về công khai - minh bạch được thực hành phổ biến và đầy đủ.
- Vì vậy, việc duy trì và luật hóa loại hình HTX cần dựa trên đặc tính của mô hình này, như một sự phát triển tự nhiên, hữu cơ trong nền kinh tế nói chung, không nên gò ép về vai trò xã hội, không kỳ vọng quá mức, không quản lý quá mức (đánh mất sự bình đẳng), v.v...

4

Vai trò của khu vực HTX: Vấn đề chủ thuyết

Tinh thần của Nghị quyết 20-NQ/TW (16/6/2022):

- Kinh tế tập thể là thành phần kinh tế quan trọng, phải được củng cố và phát triển cùng kinh tế nhà nước trở thành nền tảng vững chắc của nền kinh tế quốc dân. Phát triển kinh tế tập thể là xu thế tất yếu trong bối cảnh hội nhập quốc tế, phù hợp với kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; xuất phát từ nhu cầu thiết thực, bảo vệ lợi ích và tạo điều kiện cho thành viên sản xuất kinh doanh hiệu quả, phát triển bền vững. Phát triển kinh tế tập thể phải tôn trọng bản chất, giá trị, nguyên tắc hoạt động của kinh tế tập thể, phù hợp với điều kiện, đặc điểm kinh tế - xã hội của từng địa phương, vùng, miền và cả nước.
- HTX là cốt lõi của kinh tế tập thể. Tổ chức mạnh nha dưới dạng Tổ hợp tác, và phát triển quy mô lớn ở dạng Liên hiệp HTX, không giới hạn về quy mô, lĩnh vực và địa bàn. [“Kinh tế tập thể với nhiều hình thức tổ chức kinh tế hợp tác đa dạng, phát triển từ thấp đến cao (tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã...) trong đó hợp tác xã là nòng cốt.”]
- Tổ chức hoạt động theo nguyên tắc đối nhân, không phụ thuộc vào vốn góp;
- Phân phối theo mức độ tham gia dịch vụ, theo hiệu quả lao động và theo vốn góp.

5

Các đặc tính cơ bản của HTX và khu vực HTX

Bảy nguyên tắc của Liên minh Hợp tác xã quốc tế (ICA), 1995:

1. Tham gia tự nguyện và mở rộng thành viên
2. Quản lý thành viên theo hình thức dân chủ
3. Tham gia vào các hoạt động kinh tế
4. Tự chủ và độc lập
5. Giáo dục, đào tạo và thông tin
6. Hợp tác giữa các hợp tác xã
7. Quan tâm tới cộng đồng

6

Một HTX nông nghiệp truyền thống

- Tối đa hoá sản phẩm đầu ra.
- Đa dạng hoá thành viên (gia nhập hoàn toàn tự do và miễn phí, ra khỏi hợp tác xã có thể phải trả phí).
- Trung lập về chính trị, tôn giáo và dân tộc.
- Thành viên có nghĩa vụ chấp nhận hàng hoá của hợp tác xã.
- Hợp tác xã có nghĩa vụ giao hàng cho thành viên.
- Việc góp vốn thường không được trả lãi suất hoặc lãi rất thấp.
- Các thành viên đứng ra bảo lãnh tín dụng cho hợp tác xã.
- Nguyên tắc đối xử bình đẳng, thống nhất về mặt tư tưởng và đoàn kết trong HTX.
- Thường sản xuất và phát triển một sản phẩm duy nhất.
- Luôn có khả năng nhàn rỗi.
- Phát sinh các giao dịch không phải đối với thành viên của HTX.
- Được định hướng sản xuất.

Nguồn: Nilsson (1998)

7

Vai trò của hệ thống tài chính-tín dụng cho HTX

- HTX và các doanh nghiệp nhỏ và vừa, doanh nghiệp siêu nhỏ và hộ gia đình kinh doanh cần có một hệ thống tài chính-tín dụng tương thích.
- Trong cấu trúc thị trường vốn của Việt Nam hiện đang còn thiếu thành phần này. Kết quả là khả năng tiếp cận vốn còn hạn chế (hoặc phải chịu chi phí vốn cao từ các thị trường tài chính phi chính thức).

8

Một số điểm chính của Luật HTX 2012

Điều 3. Hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã

1. Hợp tác xã là tổ chức kinh tế tập thể, đồng sở hữu, có tư cách pháp nhân, do ít nhất **07 thành viên** tự nguyện thành lập và hợp tác tương trợ lẫn nhau trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm nhằm đáp ứng nhu cầu chung của thành viên, trên cơ sở tự chủ, tự chịu trách nhiệm, bình đẳng và dân chủ trong quản lý hợp tác xã.
2. Liên hiệp hợp tác xã là tổ chức kinh tế tập thể, đồng sở hữu, có tư cách pháp nhân, do ít nhất **04 hợp tác xã** tự nguyện thành lập và hợp tác tương trợ lẫn nhau trong hoạt động sản xuất, kinh doanh nhằm đáp ứng nhu cầu chung của hợp tác xã thành viên, trên cơ sở tự chủ, tự chịu trách nhiệm, bình đẳng và dân chủ trong quản lý liên hiệp hợp tác xã.
3. Khi hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã phát triển đến trình độ cao hơn thì sẽ hình thành các doanh nghiệp của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã; doanh nghiệp của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã hoạt động theo Luật doanh nghiệp.

9

Một số điểm chính của Luật HTX 2012

Điều 17. Góp vốn điều lệ và giấy chứng nhận vốn góp

1. Đối với hợp tác xã, vốn góp của thành viên thực hiện theo thỏa thuận và theo quy định của điều lệ nhưng không quá 20% vốn điều lệ của hợp tác xã.
2. Đối với liên hiệp hợp tác xã, vốn góp của hợp tác xã thành viên thực hiện theo thỏa thuận và theo quy định của điều lệ nhưng không quá 30% vốn điều lệ của liên hiệp hợp tác xã.

(...)

10

Một số điểm chính của Luật HTX 2012

Điều 46. Phân phối thu nhập

Sau khi hoàn thành nghĩa vụ tài chính theo quy định của pháp luật, thu nhập của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã được phân phối như sau:

1. Trích lập quỹ đầu tư phát triển với tỷ lệ không thấp hơn 20% trên thu nhập; trích lập quỹ dự phòng tài chính với tỷ lệ không thấp hơn 5% trên thu nhập;
2. Trích lập các quỹ khác do đại hội thành viên quyết định;
3. Thu nhập còn lại sau khi đã trích lập các quỹ theo quy định tại khoản 1 và khoản 2 Điều này được phân phối cho thành viên, hợp tác xã thành viên theo nguyên tắc sau đây:
 - a) Chủ yếu theo mức độ sử dụng sản phẩm, dịch vụ của thành viên, hợp tác xã thành viên; theo công sức lao động đóng góp của thành viên đối với hợp tác xã tạo việc làm;
 - b) Phần còn lại được chia theo vốn góp;
 - c) Tỷ lệ và phương thức phân phối cụ thể do điều lệ hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã quy định;
4. Thu nhập đã phân phối cho thành viên, hợp tác xã thành viên là tài sản thuộc sở hữu của thành viên, hợp tác xã thành viên. Thành viên, hợp tác xã thành viên có thể giao thu nhập đã phân phối cho hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã quản lý, sử dụng theo thỏa thuận với hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã.

11

Một số điểm sửa đổi của DT Luật 2023 so với Luật 2012

11. *Hợp tác xã* là tổ chức có tư cách pháp nhân do ít nhất **05 thành viên chính thức** tự nguyện thành lập để hợp tác tương trợ lẫn nhau trong sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm, nhằm đáp ứng nhu cầu chung về kinh tế, văn hóa, xã hội của thành viên; thực hiện quản trị tự chủ, tự chịu trách nhiệm, bình đẳng và dân chủ; góp phần xây dựng cộng đồng xã hội phát triển bền vững.

12. *Liên hiệp hợp tác xã* là tổ chức có tư cách pháp nhân do ít nhất **03 hợp tác xã là thành viên chính thức** tự nguyện thành lập để hợp tác tương trợ lẫn nhau trong sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm, nhằm mở rộng quy mô sản xuất, kinh doanh, nâng cao năng lực tham gia thị trường; thực hiện quản trị tự chủ, tự chịu trách nhiệm, bình đẳng và dân chủ; góp phần xây dựng cộng đồng xã hội phát triển bền vững.

25. *Tổ hợp tác* là tổ chức không có tư cách pháp nhân, được hình thành trên cơ sở hợp đồng hợp tác do ít nhất **02 thành viên** tự nguyện thành lập, cùng đóng góp tài sản, góp sức lao động để thực hiện những công việc nhất định, cùng hưởng lợi và cùng chịu trách nhiệm.

(trích Điều 4: Giải thích thuật ngữ)

12

Một số điểm sửa đổi của DT Luật 2023 so với Luật 2012

Điều 22. Chính sách thuế, phí và lệ phí

1. Tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã được hưởng mức ưu đãi thuế, ưu đãi phí và lệ phí cao nhất trong cùng lĩnh vực, ngành, nghề và địa bàn theo pháp luật về thuế, phí và lệ phí.
2. Miễn, giảm thuế thu nhập doanh nghiệp theo quy định pháp luật về thuế thu nhập doanh nghiệp đối với:
 - a) Thu nhập từ giao dịch nội bộ của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã;
 - b) Thu nhập của tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã khi hoạt động tham gia liên kết với cá nhân, tổ chức khác hình thành chuỗi giá trị, cụm liên kết ngành, gắn với kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, kinh tế tri thức vì mục tiêu phát triển bền vững;
 - c) Trường hợp khác theo quy định pháp luật.
3. Miễn thuế thu nhập doanh nghiệp đối với phần thu nhập hình thành quỹ chung không chia, phần thu nhập hình thành tài sản chung không chia của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã theo quy định của pháp luật về thuế thu nhập doanh nghiệp.
4. Miễn, giảm lệ phí trước bạ đối với cá nhân, tổ chức khi chuyển quyền sử dụng đất, chuyển quyền sở hữu tài sản góp vốn vào hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã theo quy định pháp luật về phí và lệ phí.
5. Chính phủ quy định chi tiết Điều này.

13

Một số điểm sửa đổi của DT Luật 2023 so với Luật 2012

• Điều 73. Góp vốn điều lệ hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã

1. Phần vốn góp của thành viên chính thức thực hiện theo thỏa thuận và theo quy định của Điều lệ nhưng không thấp hơn vốn góp tối thiểu và không quá vốn góp tối đa là 30% vốn điều lệ đối với hợp tác xã và 40% vốn điều lệ đối với liên hiệp hợp tác xã.
 2. Tổng phần vốn góp của tất cả thành viên liên kết góp vốn thực hiện theo thỏa thuận và theo quy định của Điều lệ nhưng không quá vốn góp tối đa là 30% vốn điều lệ đối với hợp tác xã và 40% vốn điều lệ đối với liên hiệp hợp tác xã.
- (...)

14

Một số điểm sửa đổi của DT Luật 2023 so với Luật 2012

Điều 83. Quỹ chung không chia

Quỹ chung không chia của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã được hình thành từ các nguồn sau đây:

1. Thu nhập từ giao dịch nội bộ của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã được trích lập hằng năm theo tỷ lệ do Điều lệ quy định;
2. Thu nhập từ giao dịch bên ngoài của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã được trích lập hằng năm theo tỷ lệ do Điều lệ quy định nhưng không thấp hơn:
 - a) 5% đối với hợp tác xã;
 - b) 10% đối với liên hiệp hợp tác xã;
3. Tiền chuyển nhượng, thanh lý tài sản chung không chia theo quy định tại điểm a khoản 3 Điều 79 và điểm c khoản 3 Điều 86 Luật này;
4. Khoản cho, tặng, tài trợ hợp pháp của cá nhân, tổ chức bằng Đồng Việt Nam hoặc ngoại tệ theo thỏa thuận đưa vào quỹ chung không chia.

15

Một số điểm sửa đổi của DT Luật 2023 so với Luật 2012

Điều 84. Phân phối thu nhập

Sau khi trích lập quỹ chung không chia, nộp thuế, hoàn thành nghĩa vụ tài chính khác và xử lý lỗ trong hoạt động sản xuất, kinh doanh theo quy định của pháp luật, thu nhập của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã được phân phối như sau:

1. Trích lập quỹ khác do Đại hội thành viên quyết định;
2. Thu nhập từ giao dịch nội bộ còn lại sau khi đã trích lập các quỹ theo quy định tại khoản 1 Điều 83 của Luật này và khoản 1 Điều này được phân phối cho thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn theo trình tự sau đây:
 - a) **Tối thiểu 51% thu nhập từ giao dịch nội bộ** còn lại được phân phối cho thành viên chính thức theo mức độ sử dụng sản phẩm, dịch vụ và mức độ góp sức lao động;
 - b) Phần còn lại được phân phối theo tỷ lệ phần vốn góp cho thành viên chính thức và thành viên liên kết góp vốn.
3. Thu nhập từ giao dịch bên ngoài còn lại sau khi đã trích lập các quỹ theo quy định tại khoản 2 Điều 83 của Luật này và khoản 1 Điều này được phân phối cho thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn do Điều lệ quy định.

16

Những vấn đề kinh tế cần lưu ý trong DT Luật 2023

- Dự thảo Luật HTX 2023 đã tăng tính linh hoạt của khu vực HTX (gia nhập thị trường thuận tiện hơn, được ưu đãi chính sách rõ ràng hơn, đặc biệt chính sách thuế, cơ chế tổ chức và hoạt động chi tiết hơn...)

Tuy nhiên:

- Cần phòng tránh/ngăn chặn khuynh hướng lợi dụng chính sách ưu đãi cho khu vực kinh tế tập thể (HTX) để trục lợi.
- Khuynh hướng phân phối theo vốn (tư bản) lấn át phân phối theo lao động, làm lu mờ bản chất của HTX.
- Việc kiểm toán định kỳ, thực hành dân chủ trong các tổ chức thuộc khu vực kinh tế tập thể cần được tôn trọng và phát huy, tránh sự kiểm soát hoặc áp đặt từ nhà nước (chính quyền địa phương hoặc các tổ chức đại diện)

17

Xin chân thành cảm ơn Câu hỏi và thảo luận

Liên lạc:

Trung tâm Nghiên cứu và Chiến lược Việt Nam (VESS)

Tầng 7, Tòa nhà Kim khí Thăng Long, số 1 Lương Yên, Bạch Đằng, Hai Bà Trưng, Hà Nội

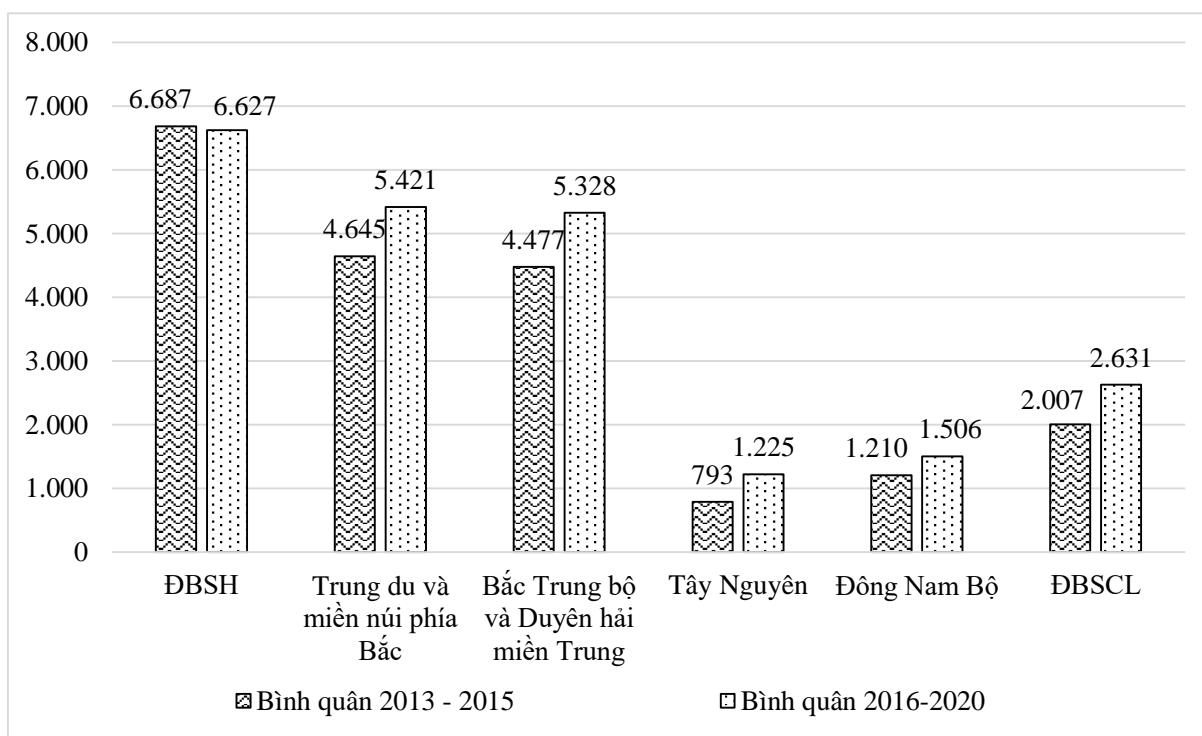
Email: info@vess.org.vn

SĐT: 097.560.8677

18

CẬP NHẬT SỐ LIỆU HỢP TÁC XÃ GIAI ĐOẠN 2011-2020

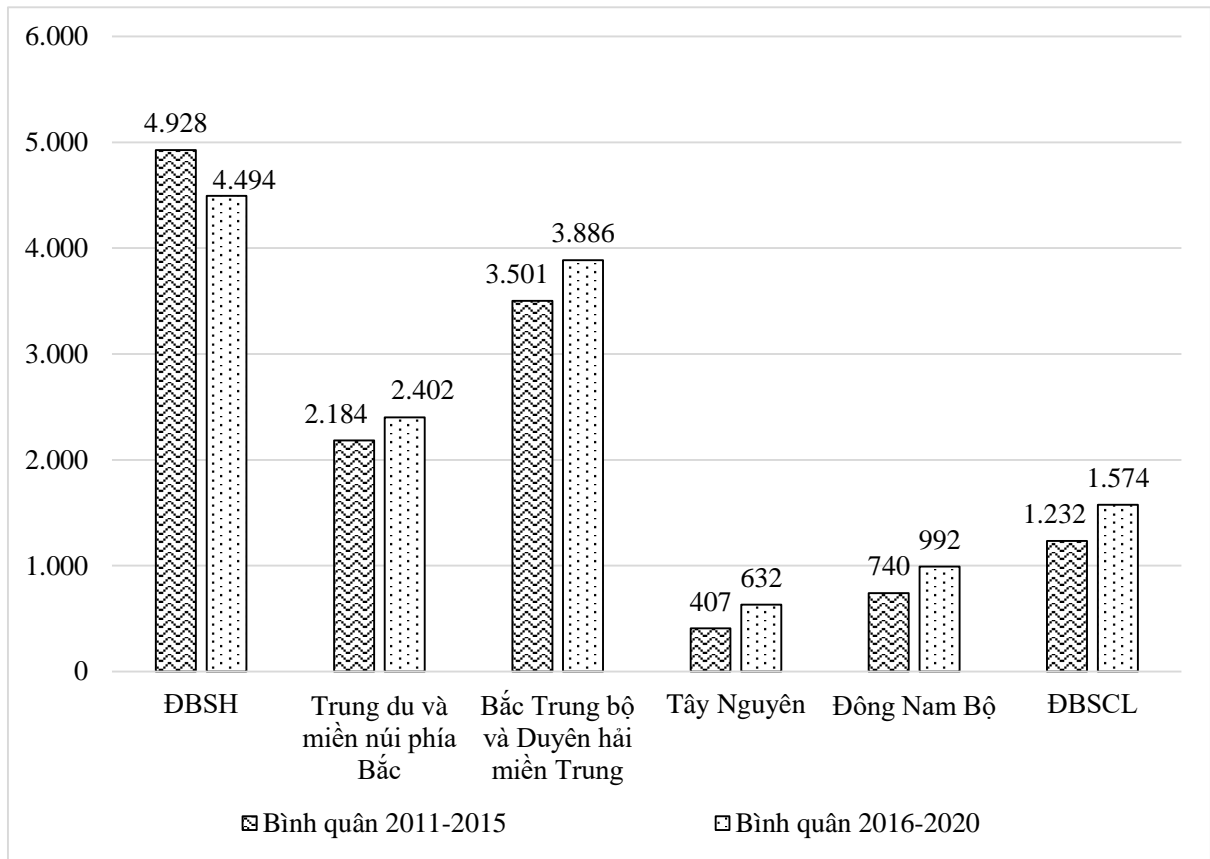
Tính đến hết ngày 31/12/2020 thì cả nước có khoảng 25.777 HTX. Trong đó, chỉ có khoảng 15.306 HTX đang hoạt động và có kết quả sản xuất kinh doanh, chiếm xấp xỉ 60% tổng số HTX được thành lập. Bình quân giai đoạn 2016-2020, cả nước có khoảng 22.738 HTX, tăng 14,7% so với giai đoạn 2013-2015.

Hình 1: Số lượng HTX bình quân giai đoạn theo vùng, 2013-2020

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

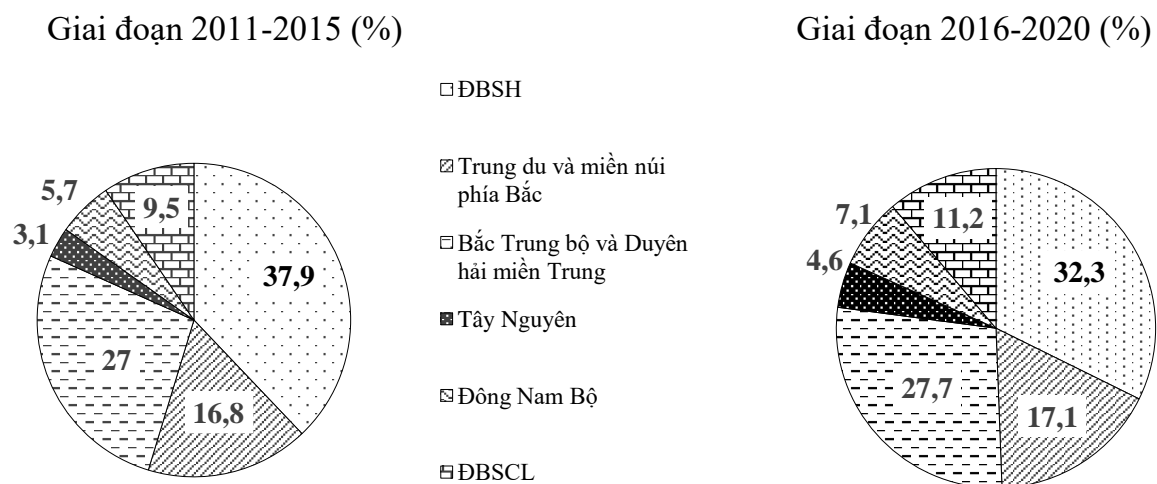
Số lượng HTX bình quân đang hoạt động trong giai đoạn 2011-2015 có kết quả sản xuất kinh doanh là 12.991 HTX. Giai đoạn 2016-2020, số lượng HTX bình quân đang hoạt động có kết quả sản xuất kinh doanh là 13.978 HTX (tăng 7,6% so với giai đoạn 2011-2015). Xét theo vùng thì ĐBSH có số lượng HTX bình quân đang hoạt động có kết quả sản xuất kinh doanh giảm trong khi các vùng khác đều tăng về số lượng.

Hình 2. Số lượng HTX bình quân giai đoạn đang hoạt động có kết quả sản xuất kinh doanh, 2011-2020

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

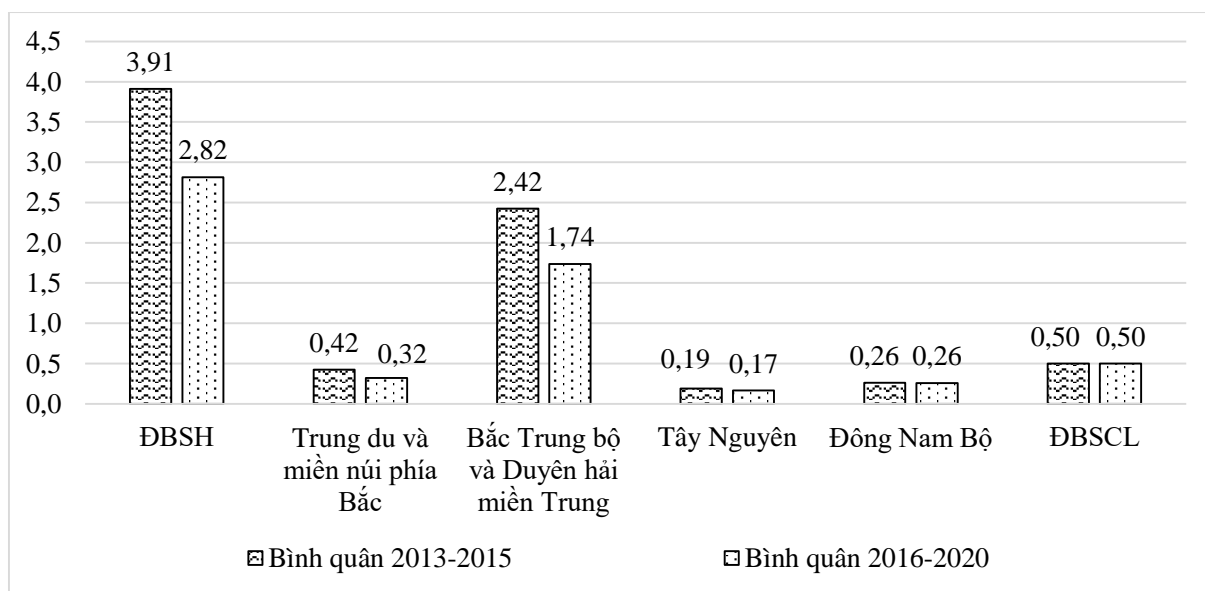
Xét theo cơ cấu HTX bình quân giai đoạn 2016-2020 so với bình quân giai đoạn 2011-2015 thì vùng ĐBSH giảm về mạnh về cơ cấu số lượng HTX so với các vùng khác (giảm 5,6 điểm %). Các vùng còn lại đều tăng nhẹ trong cơ cấu số lượng HTX.

Hình 3: Cơ cấu hợp tác xã bình quân giai đoạn tính trên số HTX đang hoạt động theo vùng kinh tế, 2011-2020 (%)

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

Số lượng thành viên HTX giảm mạnh từ hơn 7,7 triệu thành viên tính bình quân trong giai đoạn 2013-2015 xuống chỉ còn 5,8 triệu thành viên trong giai đoạn 2016-2020 (giảm 24,7%).

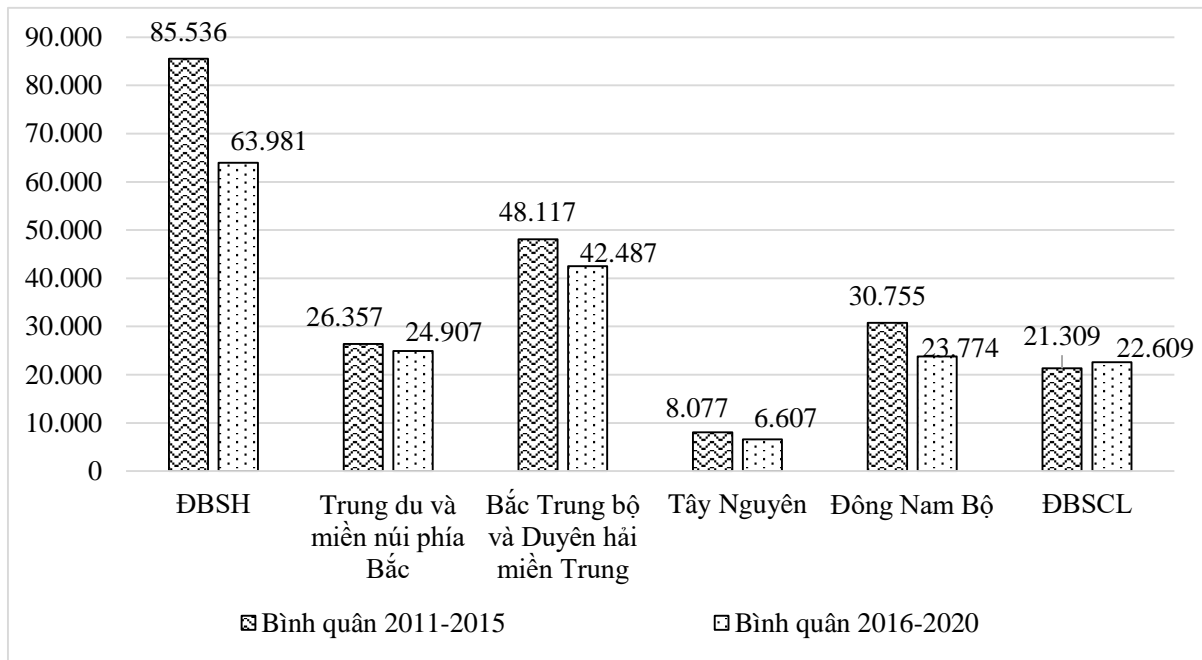

Hình 4. Số lượng thành viên HTX bình quân giai đoạn theo vùng kinh tế, 2013-2020 (triệu thành viên)

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

(Số lượng thành viên HTX không có số liệu chia theo ngành kinh tế)

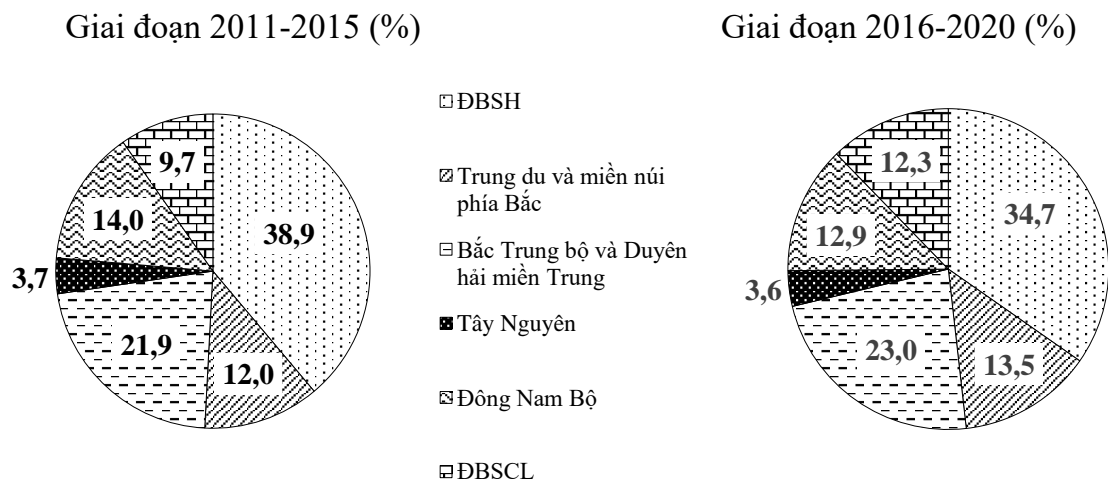
Bình quân giai đoạn 2011-2015, số lượng lao động là 220.151 người, giai đoạn 2016-2020 là 184.365 người (giảm 16,3%). Duy nhất có ĐBSCL là tăng về số lượng lao động.

Hình 5. Số lượng lao động bình quân giai đoạn tính trên các HTX đang hoạt động theo vùng, 2011-2020 (người)

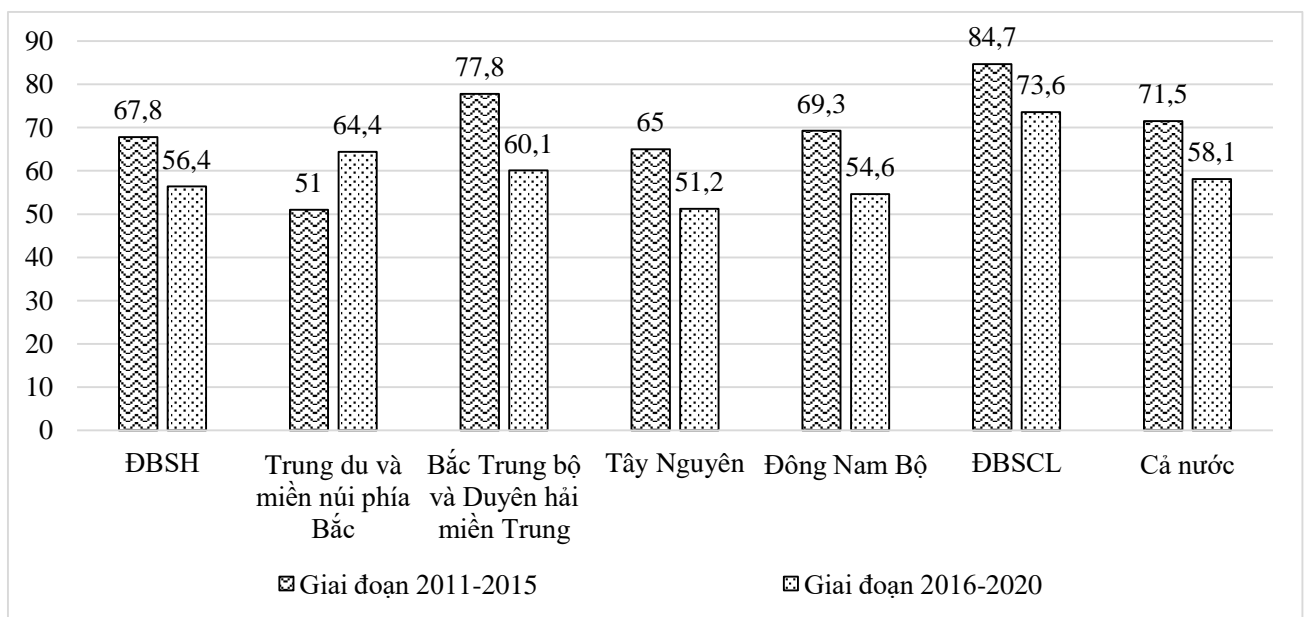
Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

Xét về cơ cấu số lượng lao động bình quân giai đoạn 2016-2020 so với giai đoạn 2011-2015 theo vùng kinh tế thì khu vực ĐBSH giảm mạnh nhất (giảm 4,15 điểm %, số tuyệt đối cũng giảm rất lớn, bình quân giảm hơn 21.500 lao động). Đông Nam Bộ cũng giảm cả về cơ cấu lẫn số tuyệt đối. Trong khi đó chỉ riêng khu vực ĐBSCL tăng cả về cơ cấu (tăng 2,58 điểm %) lẫn số lao động tuyệt đối (tăng bình quân 1.300 người). Các vùng còn lại tăng về cơ cấu nhưng giảm về số lao động tuyệt đối.

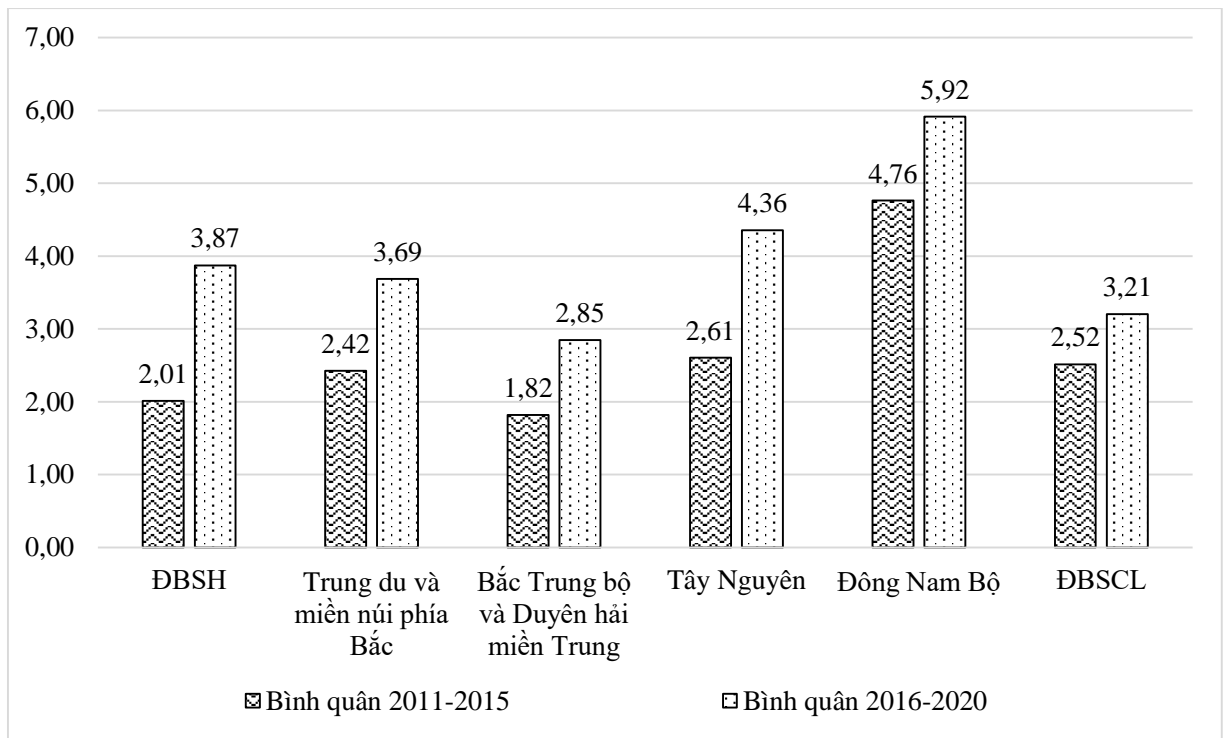
Hình 6. Cơ cấu số lượng lao động bình quân giai đoạn tính trên số HTX đang hoạt động theo vùng kinh tế, 2011-2020 (%)

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

Hình 7. Tỷ lệ HTX làm ăn có lãi bình quân giai đoạn theo vùng kinh tế tính trên số lượng HTX đang hoạt động, 2011-2020 (%)

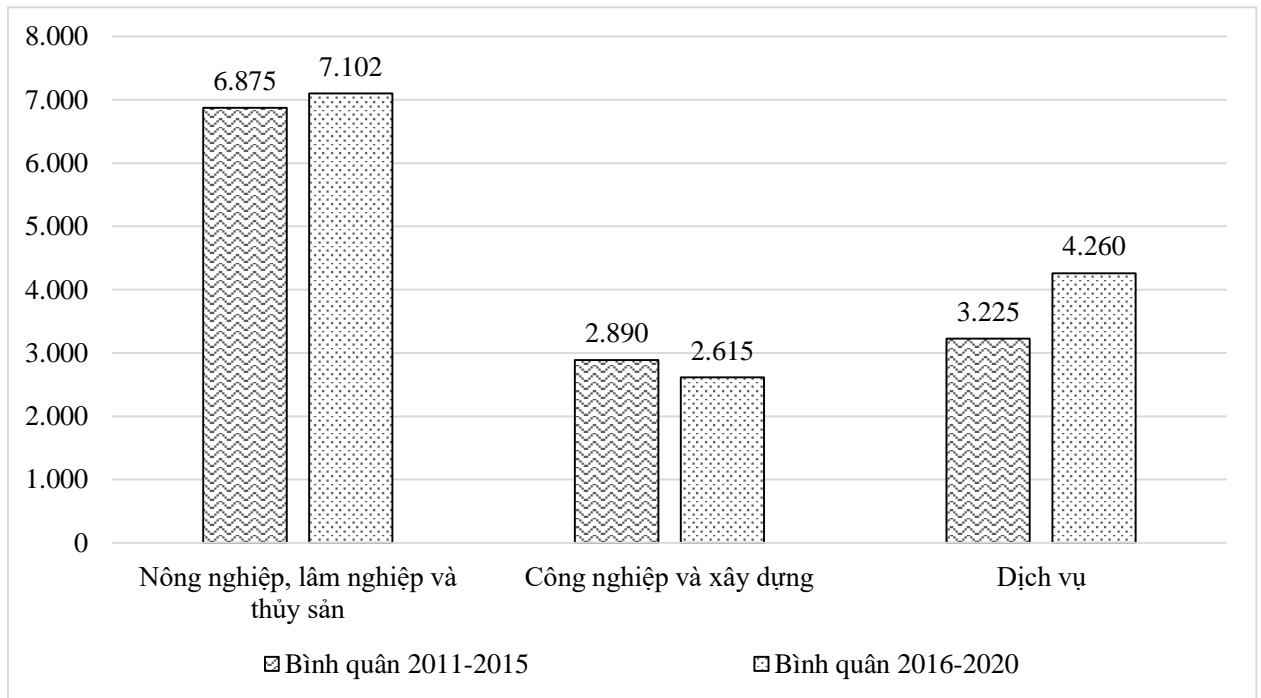
Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

Hình 8. Thu nhập bình quân lao động tại các HTX tính trên các HTX đang hoạt động theo vùng, 2011-2020 (triệu đồng/tháng)

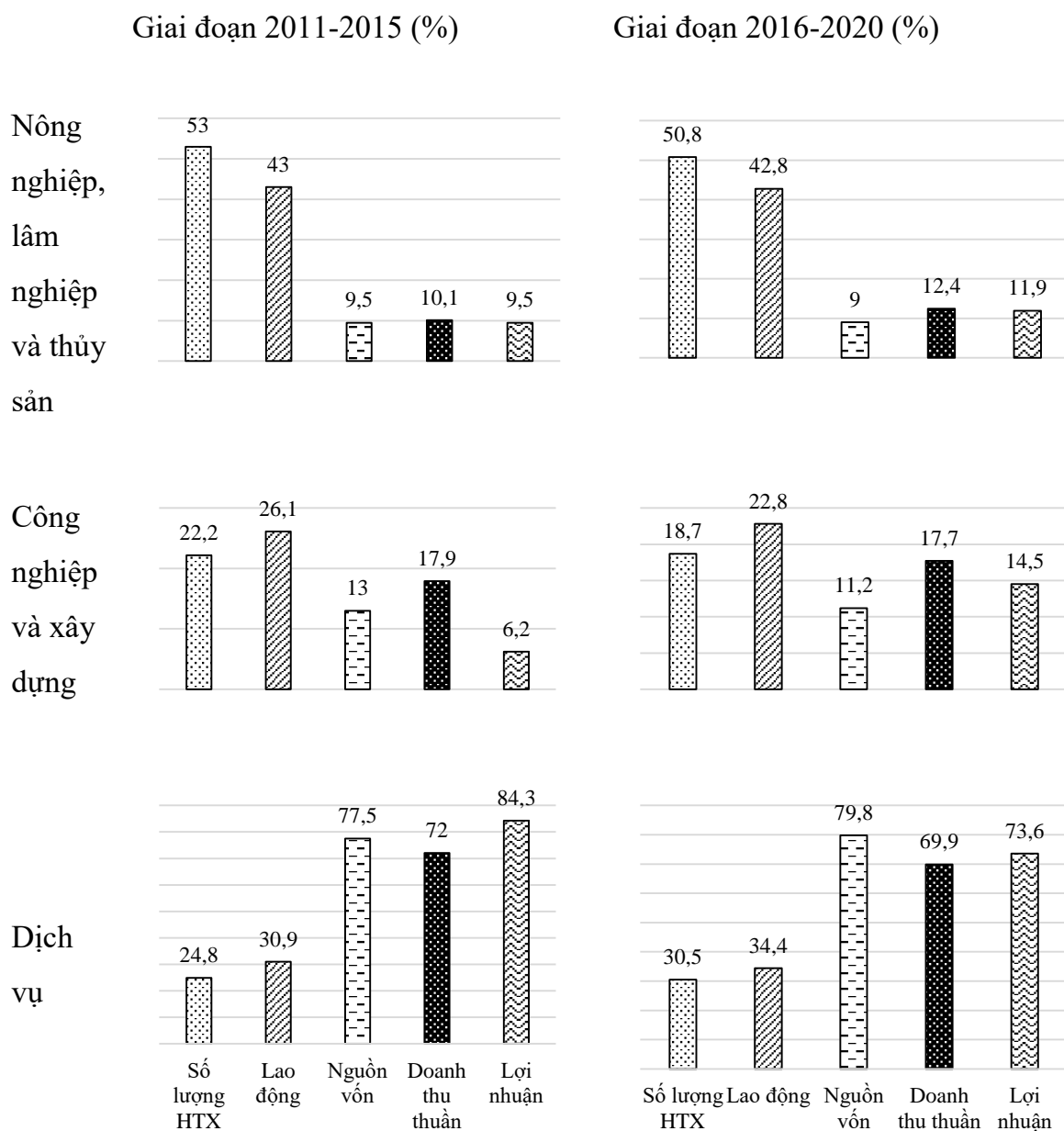
Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

GHI CHÚ CHO PHẦN TIẾP THEO (từ hình 9 đến hết): không có số liệu về số lượng Hợp tác xã đã được thành lập phân theo ngành kinh tế mà chỉ có số liệu về các Hợp tác xã đang hoạt động có kết quả sản xuất kinh doanh phân theo ngành kinh tế. Các số liệu về tỉ lệ được tính trên số lượng hợp tác xã đang hoạt động và có kết quả sản xuất kinh doanh.

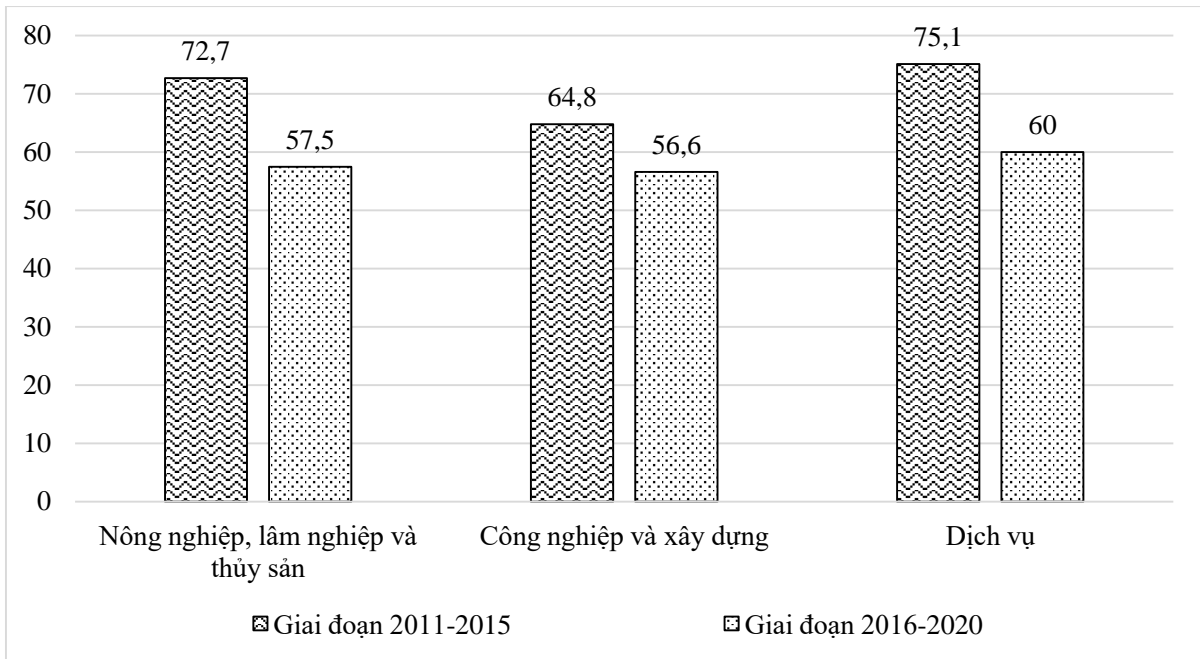
Hình 9. Số lượng HTX bình quân giai đoạn đang hoạt động sản xuất kinh doanh theo ngành kinh tế, 2011-2020

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

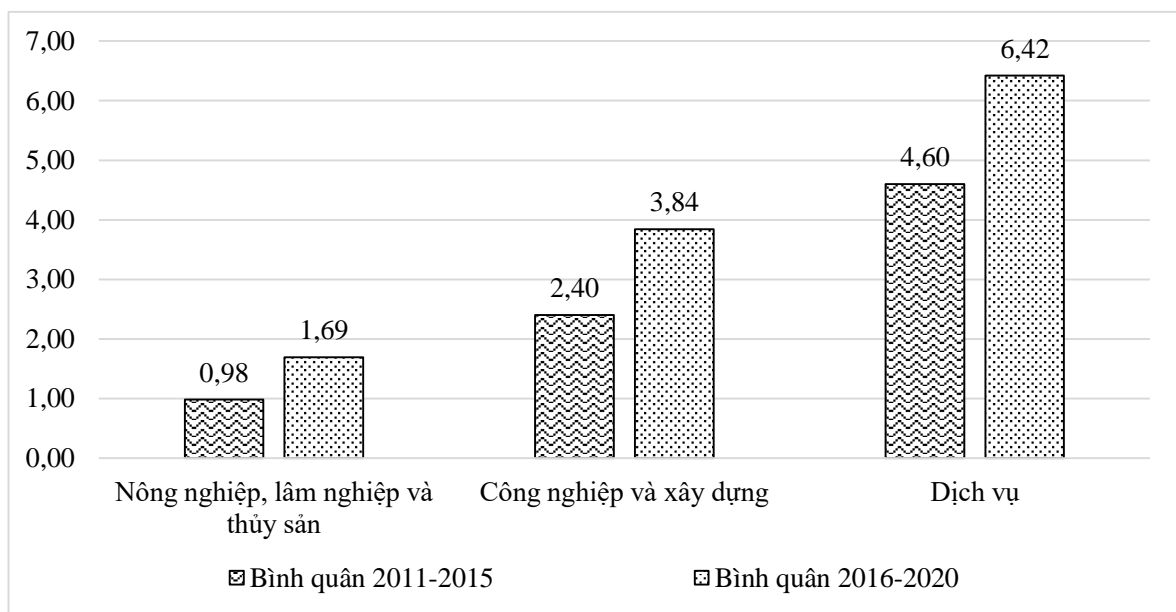
Hình 10: Chuyển dịch cơ cấu HTX bình quân giai đoạn tính trên số HTX đang hoạt động theo ngành kinh tế, 2011-2020 (%)

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

Hình 11: Tỷ lệ HTX làm ăn có lãi bình quân giai đoạn theo ngành kinh tế tính trên số lượng HTX đang hoạt động, 2011-2020 (%)

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

Hình 12: Thu nhập bình quân lao động tại các HTX tính trên các HTX đang hoạt động theo ngành kinh tế, 2011-2020 (triệu đồng/tháng)

Nguồn: Tổng cục Thống kê, 2022

Tài liệu tham khảo:

Tổng cục Thống kê (2022). *Sách trắng Hợp tác xã Việt Nam 2022*, Nhà xuất bản Thống kê, Hà Nội, 2022. Truy cập ngày 29/5/2023 tại: <https://www.gso.gov.vn/du-lieu-va-so-lieu-thong-ke/2022/11/sach-trang-hop-tac-xa-viet-nam-2022/>

VESS

Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chiến lược (VESS)

**Cập nhật nội dung thảo luận về Dự thảo Luật HTX 2023
tại Kỳ họp thứ V, Quốc hội Khóa XV,
diễn ra vào buổi chiều ngày 25/5/2023**

từ Công thông tin điện tử

của

Quốc hội Nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

[\(https://quochoi.vn/\)](https://quochoi.vn/)

Hà Nội, 5/2023

THÔNG CÁO BÁO CHÍ SỐ 4 KỲ HỌP THỨ 5, QUỐC HỘI KHÓA XV

(trích)

Chiều 25/5, tiếp tục Chương trình kỳ họp thứ 5, dưới sự chủ trì của Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ, Quốc hội họp phiên toàn thể tại Hội trường nghe Tờ trình, Báo cáo thẩm tra về dự án Luật Tài nguyên nước (sửa đổi), đồng thời thảo luận về một số nội dung còn ý kiến khác nhau của dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi).

Phiên họp diễn ra dưới sự điều hành của Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải. Phiên họp được truyền hình trực tiếp trên Truyền hình Quốc hội Việt Nam.

Nội dung 1: Quốc hội nghe Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường Đặng Quốc Khánh, thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ trình bày Tờ trình về dự án Luật Tài nguyên nước (sửa đổi); nghe Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường của Quốc hội Lê Quang Huy trình bày Báo cáo thẩm tra về dự án Luật Tài nguyên nước (sửa đổi).

Nội dung 2: Quốc hội nghe Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh trình bày Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi). Sau đó, Quốc hội thảo luận ở hội trường về một số nội dung còn ý kiến khác nhau của dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi). Tại phiên thảo luận đã có 15 đại biểu phát biểu, 01 đại biểu tranh luận, trong đó ý kiến các đại biểu cơ bản nhất trí với nhiều nội dung trong Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Bên cạnh đó, các đại biểu đã tham gia đóng góp ý kiến về: việc thể chế hóa nội dung 08 chính sách tại Nghị quyết số 20-NQ/TW; Liên đoàn hợp tác xã; liên hiệp hợp tác xã; Tổ hợp tác; tổ chức đại diện, hệ thống Liên minh hợp tác xã Việt Nam; thành viên hợp tác xã; tổ chức quản trị hợp tác xã; tài sản, tài chính của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã (tài sản góp vốn; chuyển nhượng phần vốn góp của thành viên trong hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã; thành lập doanh nghiệp của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã; góp vốn, mua cổ phần tham gia doanh nghiệp; tín dụng nội bộ của hợp tác xã; hoạt động huy động vốn từ thành viên và cho vay nội bộ trong hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã; Quỹ chung không chia, tài sản chung không chia); kiểm toán hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã; chính sách của Nhà nước về phát triển Tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã (tiêu chí thụ hưởng chính sách; chính sách phát triển nguồn nhân lực, thông

tin, tư vấn; quỹ hỗ trợ phát triển hợp tác xã; chính sách tiếp cận vốn, bảo hiểm); các hành vi bị nghiêm cấm.

Kết thúc phiên thảo luận, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng thay mặt cơ quan soạn thảo giải trình, làm rõ một số vấn đề đại biểu Quốc hội nêu.

Cổng Thông tin điện tử Quốc hội

Trực tuyến tại: <https://quochoi.vn/tintuc/Pages/tin-hoat-dong-cua-quoc-hoi.aspx?ItemID=76224>

(Truy cập ngày 29/5/2023)

TỔNG THUẬT TRỰC TIẾP CHIỀU 25/5: QUỐC HỘI THẢO LUẬN MỘT SỐ NỘI DUNG CÒN Ý KIẾN KHÁC NHAU CỦA DỰ ÁN LUẬT HỢP TÁC XÃ (SỬA ĐỔI)

25/05/2023

Chiều 25/5, tiếp tục Chương trình kỳ họp thứ 5, dưới sự chủ trì của Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ, Quốc hội họp phiên toàn thể tại Hội trường nghe Tờ trình, Báo cáo thẩm tra về dự án Luật Tài nguyên nước (sửa đổi), đồng thời thảo luận về một số nội dung còn ý kiến khác nhau của dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi).

Theo đó, dưới sự điều hành của Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải, Quốc hội sẽ nghe Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường, thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ trình bày Tờ trình về dự án Luật Tài nguyên nước (sửa đổi); Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường của Quốc hội Lê Quang Huy trình bày Báo cáo thẩm tra dự án Luật Tài nguyên nước (sửa đổi).

Chiều cùng ngày, trước khi tiến hành thảo luận, Quốc hội nghe Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh trình bày Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi).

14h00: Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải điều hành phiên họp

Phát biểu điều hành nội dung làm việc, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải cho biết, theo chương trình kỳ họp, chiều ngày 25/5, Quốc hội nghe Tờ trình về dự án Luật Tài nguyên nước và thảo luận ở hội trường về một số nội dung còn ý kiến khác nhau của dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi).

Tiếp đó, Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường Đặng Quốc Khánh, thừa ủy quyền của Thủ tướng Chính phủ trình bày Tờ trình về dự án Luật Tài nguyên nước (sửa đổi).

(...)

14h26: Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh trình bày Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi)

Trình bày Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi) tại phiên họp, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh cho biết, dự án

Luật Hợp tác xã (HTX) (sửa đổi) đã được Quốc hội xem xét, cho ý kiến tại Kỳ họp thứ 4, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến tại Phiên họp thứ 21 và các đại biểu Quốc hội (ĐBQH) hoạt động chuyên trách cho ý kiến tại Hội nghị ĐBQH hoạt động chuyên trách; ngày 21/4/2023 đã được gửi xin ý kiến các Đoàn ĐBQH theo quy định.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã chỉ đạo cơ quan chủ trì thẩm tra, cơ quan chủ trì soạn thảo và các cơ quan hữu quan nghiên cứu tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật. Dự thảo Luật hiện nay gồm 12 chương với 115 điều, tăng 04 điều so với dự thảo Luật do Chính phủ trình Quốc hội tại Kỳ họp thứ 4 và đã cơ bản đáp ứng được quan điểm, mục tiêu, yêu cầu đặt ra khi sửa đổi Luật...

Về tên gọi của dự án Luật, Ủy ban Thường vụ Quốc hội tiếp thu đa số ý kiến ĐBQH, giữ nguyên tên gọi của dự án Luật là Luật Hợp tác xã (sửa đổi), đồng thời rà soát, sửa đổi, bổ sung tại các điều, khoản và thiết kế lại bố cục, kết cấu của dự thảo Luật bảo đảm thống nhất, đồng bộ, phù hợp với tên gọi của dự án Luật.

Liên quan đến việc thể chế hóa nội dung 08 chính sách tại Nghị quyết số 20-NQ/TW, Ủy ban Thường vụ Quốc hội tiếp thu, rà soát và chỉnh lý quy định về nguyên tắc, tiêu chí và nguồn vốn thực hiện chính sách, trong đó khẳng định một trong những nguyên tắc thực hiện chính sách là triển khai đồng bộ với Chương trình tổng thể về phát triển kinh tế tập thể, phù hợp với khả năng cân đối nguồn lực của Nhà nước ở từng thời kỳ.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội đề nghị chưa luật hóa các nội dung về liên đoàn HTX tại dự thảo Luật theo đúng chủ trương tại Nghị quyết số 20-NQ/TW về việc “nghiên cứu, xây dựng thí điểm một số liên đoàn hợp tác xã hoạt động chuyên môn hoá cao trong một số ngành, lĩnh vực”. Đồng thời, đề nghị Chính phủ khẩn trương xây dựng và hoàn thiện hồ sơ, trình Quốc hội xem xét, thông qua Nghị quyết về thí điểm một số liên đoàn HTX theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

Bên cạnh đó, Ủy ban Thường vụ Quốc hội tiếp thu và bổ sung các quy định về điều kiện tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài, cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài trở thành thành viên HTX, liên hiệp HTX, điều kiện về tổng số thành viên chính thức, số lượng thành viên Hội đồng quản trị, vốn góp tối đa và điều kiện thành lập HTX, liên hiệp HTX.

Đồng thời tiếp thu, chỉnh lý quy định tại Điều 73 về tài sản góp vốn, tương tự như quy định về tài sản góp vốn tại Luật Doanh nghiệp năm 2020; bổ sung một số quy định mang tính đặc thù đối với HTX, liên hiệp HTX; rà soát, chỉnh lý và bổ sung các quy định về kiểm toán HTX, liên hiệp HTX tại Điều 105 và Điều 106 theo hướng khuyến khích thực hiện kiểm toán nội bộ tại HTX, liên hiệp HTX; đồng thời đề nghị chỉ bắt buộc phải kiểm toán độc lập đối với một số HTX, liên hiệp HTX mà trong hoạt động tài chính tiềm ẩn rủi ro như HTX quy mô lớn, liên hiệp HTX có từ 10 thành viên trở lên...

14h47: Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải gợi ý một số nội dung tập trung thảo luận

Phát biểu điều hành phiên thảo luận, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải cho biết, tại Kỳ họp thứ 4, Quốc hội đã xem xét, cho ý kiến về dự án Luật này. Các đại biểu Quốc hội hoạt động chuyên trách cho ý kiến tại Hội nghị ĐBQH hoạt động chuyên trách, dự án Luật cũng đã được gửi xin ý kiến các Đoàn ĐBQH theo quy định.

Phó Chủ tịch Quốc hội đề nghị các đại biểu Quốc hội cho ý kiến về các vấn đề đã nêu trong báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo luật, tập trung vào các vấn đề có nhiều ý kiến tham gia, như tính cụ thể, rõ ràng, khả thi của các quy định; sự cụ thể hóa 8 nhóm chính sách theo Nghị quyết 20; các điều kiện chuyển đổi tổ hợp tác thành hợp tác xã; quy định về thành viên hợp tác xã; việc quản lý tài sản, tài chính; hoạt động cho vay nội bộ; điều kiện về vốn, số lượng thành viên... cùng các vấn đề khác các đại biểu quan tâm.

14h49: Đại biểu Mai Văn Hải - Đoàn ĐBQH tỉnh Thanh Hóa: Tiếp tục cụ thể hóa các chính sách hỗ trợ phát triển hợp tác xã nông nghiệp

Đại biểu Mai Văn Hải bày tỏ thống nhất cao với Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật; ghi nhận dự thảo Luật đã tiếp thu nghiêm túc, đầy đủ nhiều ý kiến xác đáng của đại biểu Quốc hội.

Liên quan đến thể chế hóa chính sách phát triển hợp tác xã theo tinh thần Nghị quyết 20-NQ/TW của Đảng đã được tiếp thu nhiều, trong đó có điều khoản dành riêng cho hợp tác xã nông nghiệp. Đại biểu cho rằng nên quy định thêm cơ chế để giúp hợp tác xã nông nghiệp tích tụ tập trung đất đai sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, hình thành chuỗi chế biến, phân phối sản phẩm nông nghiệp và hỗ trợ xây dựng sản phẩm OCOP.

Về Quỹ phát triển hợp tác xã, đại biểu Mai Văn Hải đề nghị cần phải quy định rõ hơn. Theo đó, đối với Quỹ hợp phát triển hợp tác xã ở Trung ương nên giao cho Liên minh Hợp tác xã Việt Nam quản lý; đối Quỹ phát triển hợp tác xã ở địa phương nên giao cho Liên minh hợp tác xã ở các tỉnh quản lý.

Về chuyển nhượng phần vốn góp đối với thành viên của hợp tác xã, đại biểu Mai Văn Hải bày tỏ thống nhất với phương án 1. Theo đó, ngoài việc ưu tiên cho thành viên hợp tác xã nhận chuyển nhượng, có thể quy định nếu thành viên hợp tác xã không nhận chuyển nhượng có thể là quy định cho thành viên chuyển nhượng ra ngoài. Đại biểu cho rằng đây cũng là một điều kiện để cho hợp tác xã nâng cao chất lượng thành viên của hợp tác xã.

Về hoạt động cho vay nội bộ, đại biểu Mai Văn Hải cho rằng dự thảo Luật quy định khi nguồn vốn đảm bảo cho hoạt động sản xuất kinh doanh thì mới cho thực hiện việc cho vay là sẽ rất là khó hoạt động trong hợp tác xã.

Trong khi hoạt động tín dụng nội bộ là một hoạt động rất tốt để hỗ trợ cho các thành viên hợp tác xã để phát triển sản xuất. Do đó đại biểu đề xuất nên quy định rõ nguồn vốn để thực hiện việc tín dụng nội bộ. Đó là có thể sử dụng một phần vốn điều lệ, có thể sử dụng một phần vốn đóng góp của thành viên hợp tác xã. Đồng thời, đề nghị cần bổ sung nguyên tắc hoạt động của Quỹ tín dụng nội bộ để bảo đảm an toàn như nguyên tắc tự nguyện tự, tự chịu trách nhiệm, không vì mục tiêu lợi nhuận hay chỉ cho các thành viên hợp tác xã vay.

14h55: Đại biểu Hà Sỹ Huân - Đoàn ĐBQH tỉnh Bắc Kạn: Đề nghị nghiên cứu, điều chỉnh quy định các hành vi bị nghiêm cấm đối với cơ quan quản lý nhà nước cản trở quyền, nghĩa vụ của HTX

Phát biểu tại hội trường, đại biểu Hà Sỹ Huân - Đoàn ĐBQH tỉnh Bắc Kạn đề nghị cần nghiên cứu, điều chỉnh tại điểm b khoản 1 Điều 7 quy định các hành vi bị nghiêm cấm đối với cơ quan quản lý nhà nước cản trở thực hiện các quyền và nghĩa vụ của tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX thành viên theo quy định của Luật này và điều lệ. Tuy nhiên, các hành vi cản trở thực hiện các quyền và nghĩa vụ có thể không phải đối tượng nào mà chỉ có cơ quan nhà nước, do đó đại biểu Hà Sỹ Huân đề nghị cần điều chỉnh nội dung này quy định hành vi nghiêm cấm chung, áp dụng cho tất cả các chủ thể để đảm bảo tính bao quát và đầy đủ.

Về tiêu chí thụ hưởng chính sách tại Điều 18, đại biểu đề nghị nghiên cứu rõ tiêu chí không vi phạm các hành vi bị nghiêm cấm tại khoản 2 Điều 7 của Luật này để có cách hiểu thống nhất khi thực hiện. Bởi vì khi vi phạm các hành vi nghiêm cấm, tùy theo tính chất, mức độ vi phạm hợp tác xã như liên hiệp HTX sẽ bị xử lý theo quy định và với trường hợp đã bị xử lý vi phạm hết thời điểm xử lý thì HTX, liên hiệp hợp tác xã có được xem như chưa vi phạm và được coi là tiêu chí để xem xét thụ hưởng chính sách hay không?

Về trường hợp nhiều tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã cùng đáp ứng quy định khoản 2 Điều 18 thì quy định ưu tiên lựa chọn tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã theo các nhóm tiêu chí được liệt kê tại Khoản 3 luật này. Tuy nhiên, đại biểu cho rằng, cần có thống nhất cách xác định các tiêu chí này để khi chúng ta lựa chọn nguyên tắc ưu tiên.

Về chính sách thuế, phí quy định tại Điều 22, đại biểu Hà Sỹ Huân cho rằng, các chính sách được quy định trong luật chưa thể hiện được sự khác biệt, ưu tiên cho tổ hợp tác và hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã so với các loại hình doanh nghiệp. Do vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu bổ sung các quy định về chính sách ưu đãi đặc biệt hơn để tổ hợp tác, liên hiệp hợp tác xã.

15h01: Đại biểu Đồng Ngọc Ba - Đoàn ĐBQH tỉnh Bình Định: Cân nhắc quy định về thủ tục đăng ký Tổ hợp tác

Góp ý quy định về Tổ hợp tác, đại biểu Đồng Ngọc Ba cho rằng, quy định về thủ tục đăng ký Tổ hợp tác chưa phù hợp. Đại biểu cho biết, hiện có hơn 101 nghìn Tổ hợp tác và 1,4 triệu thành viên. Bộ luật Dân sự 2005 quy định khi thành lập cần có hợp đồng và chỉ phải chứng thực tại UBND xã. Đến Bộ luật Dân sự năm 2015, do thực tiễn cho thấy quản lý bằng cách đó không phù hợp và bỏ thủ tục chứng thực.

Năm 2020, Chính phủ ban hành Nghị định 77 đã quy định Tổ hợp tác khi có hợp đồng thành lập phải thông báo cho UBND cấp xã. Qua tổng kết đến nay có khoảng 30% Tổ hợp tác có thông báo, còn 70% Tổ hợp tác không nắm được thông tin. Nếu quy định các Tổ hợp tác phải thực hiện các thủ tục hành chính là đăng ký tại cơ quan cấp huyện là không thuyết phục. Đại biểu cho rằng không nên quy định thủ tục đăng ký này, trước mắt có biện pháp thực hiện hiệu quả các tổ hợp tác phải thực hiện thông báo cho UBND cấp xã.

Về vấn đề miễn, giảm tiền sử dụng đất đối với hợp tác xã chuyển đổi từ tổ hợp tác, đại biểu đề nghị cơ quan soạn thảo, các cơ quan chủ trì thẩm tra phối hợp rà soát đảm bảo thống nhất với quy định tại dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi).

15h08: Đại biểu Nguyễn Văn Thi- Đoàn ĐBQH tỉnh Bắc Giang: Khuyến khích thành viên hợp tác xã tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện

Đóng góp ý kiến về dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi), đại biểu Nguyễn Văn Thi- Đoàn ĐBQH tỉnh Bắc Giang cơ bản đồng tình với nội dung dự thảo luật đã được tiếp thu, chỉnh lý. Đề dự thảo luật hoàn thiện hơn nữa, đại biểu cho rằng cần có điều chỉnh ở một số nội dung cụ thể trong dự thảo luật.

Về thể chế hóa nội dung 8 chính sách trong Nghị quyết số 20 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, đại biểu đồng tình cao với việc Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã có những quy định đảm bảo phù hợp với chủ trương của Đảng, nhất là hoàn thiện các quy định, các chính sách về đất đai, tiếp cận vốn, bảo hiểm, thuế, phí, lệ phí. Trong đó đã có bổ sung Điều 28 về chính sách hỗ trợ hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp.

Tuy nhiên, đại biểu cho rằng, còn một số chính sách cần nghiên cứu, bổ sung thêm, trước hết là chính sách về đất đai, đây cũng là một trong những điểm khó khăn của các hợp tác xã hiện nay. Đại biểu đề nghị dự thảo luật bổ sung quy định về tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã trong lĩnh vực nông nghiệp được ưu tiên hỗ trợ chuyển đổi mục đích sử dụng đất sang đất xây dựng trụ sở làm việc và hạ tầng, đáp ứng yêu cầu sản xuất kinh doanh, như xây dựng nhà kho, nhà xưởng, cơ sở sản xuất...

Về chính sách bảo hiểm, đại biểu cho rằng cần có chế độ ưu tiên hỗ trợ hoặc cơ chế khuyến khích để thành viên hợp tác xã tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện. Đây vừa là chính sách an sinh xã hội của Đảng, Nhà nước, vừa tạo động lực khuyến khích người dân tham gia các tổ chức kinh tế tập thể, góp phần xây dựng xã hội phát triển bền vững.

15h12: Đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung - Đoàn ĐBQH tỉnh Vĩnh Phúc: Hợp tác xã cần có cơ chế xây dựng và thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao

Tham gia thảo luận góp ý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi), Đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung đánh giá cao cơ quan chủ trì soạn thảo cũng như cơ quan chủ trì thẩm tra đã nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến của các ĐBQH tại Kỳ họp thứ 4 và Hội nghị ĐBQH hoạt

động chuyên trách. Đại biểu cho rằng dự thảo Luật đã cơ bản đáp ứng được các quan điểm, mục tiêu đề ra.

Để hoàn thiện dự thảo Luật, đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung đề nghị tiếp tục rà soát và hoàn thiện các quy định liên quan đến cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài, tổ chức kinh tế có vốn nước ngoài trong việc thành lập, trở thành thành viên của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã.

Về quy định tiêu chí thụ hưởng chính sách (tại điều 18), đại biểu cho rằng nội dung còn quy định chung chung, chưa rõ ràng. Đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung đề nghị bổ sung thêm các tiêu chí cụ thể để quy định tiêu chí thụ hưởng chính sách.

Về chính sách phát triển nguồn nhân lực, đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung đề nghị bổ sung thêm trách nhiệm của hợp tác xã có nghĩa vụ xây dựng và thực hiện cơ chế thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao qua chế độ tiền lương, thưởng...

15h17: Đại biểu Đỗ Ngọc Thịnh - Đoàn ĐBQH tỉnh Khánh Hòa: Cần quy định cụ thể các loại hình hợp tác xã

Phát biểu ý kiến về dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi) tại phiên họp, ĐBQH Đỗ Ngọc Thịnh - Đoàn ĐBQH tỉnh Khánh Hòa cho biết, theo quy định quốc tế, Hợp tác xã là một hiệp hội độc lập, gồm các cá nhân tự nguyện cùng hợp lại để đáp ứng nguyện vọng và nhu cầu chung về kinh tế, xã hội và văn hóa thông qua hoạt động kinh doanh dựa trên vốn chủ sở hữu tập thể và quyền lực được thực thi một cách dân chủ...

Đại biểu Đỗ Ngọc Thịnh nêu rõ, nhiều quốc gia cũng đã cụ thể hóa các loại hình hợp tác xã đặc thù như Nhật Bản, Trung Quốc, tập trung các ngành nghề cần phát triển theo hướng hợp tác xã. Do vậy, đại biểu đề xuất tại dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi) lần này cần có chương quy định cụ thể về các loại hình hợp tác xã để khuyến khích phát triển các loại hình hợp tác xã như: hợp tác xã nông nghiệp, hợp tác xã tín dụng, hợp tác xã mua bán, hợp tác xã xây dựng...

Đại biểu nhấn mạnh, hợp tác xã cần được hiểu là tổ chức kinh tế và cần làm rõ tính chất kinh tế của hợp tác xã. Do vậy, đề nghị nghiên cứu sửa đổi Khoản 7, Điều 4 gọn hơn theo hướng hợp tác xã, tổ chức có tư cách pháp nhân do ít nhất 5 thành viên chính thức tự nguyện thành lập để hợp tác, tương trợ lẫn nhau trong sản xuất kinh doanh, tạo việc làm nhằm đáp ứng nhu cầu về kinh tế của thành viên thực hiện quản trị tự chủ,

tự chịu trách nhiệm, bình đẳng và dân chủ, góp phần xây dựng cộng đồng xã hội phát triển bền vững.

Ngoài ra, đại biểu cũng góp ý vào Khoản 4, Điều 23 quy định về chính sách tiếp cận vốn bảo hiểm theo hướng Chính phủ quy định chi tiết về điều kiện để tổ hợp tác xã, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã được thụ hưởng chính sách tiếp cận vốn. Hiện nay chỉ khoảng 10 % số hợp tác xã được vay vốn của quỹ trung ương, địa phương, 0,5 % số đơn vị hợp tác xã tiếp cận vốn của các tổ chức tín dụng. Do đó, đại biểu cho rằng, cần phải có quy định rõ ràng về điều kiện thụ hưởng chính sách như thủ tục và điều kiện vay tạo hành lang pháp lý hỗ trợ hợp tác xã tiếp cận nguồn vốn nhanh nhất có thể.

15h46: Đại biểu Phạm Văn Hòa - Đoàn ĐBQH tỉnh Đồng Tháp: Cần tư cách pháp nhân cho tổ hợp tác

Tham gia phát biểu ý kiến về chính sách của nhà nước với hợp tác xã, đại biểu đề nghị quy định rõ ràng, rành mạch, ngoài có chế độ, chính sách ưu tiên cho hợp tác xã vừa và nhỏ, cần có những ưu tiên, ưu đãi đặc biệt cho các hợp tác xã nông nghiệp, do loại hình này khó tiếp cận được nguồn lực về vốn, về đất đai. Vì vậy, đại biểu đề nghị cần tạo điều kiện tiếp cận đất và vốn cho hợp tác xã nông nghiệp.

Về tổ hợp tác, đại biểu đề nghị phải đảm bảo tổ hợp tác có tư cách pháp nhân để có thể ký kết hợp tác, ký kết hợp đồng lao động, thực hiện các hoạt động thông thường để hoạt động, phát triển. Về liên đoàn hợp tác xã, đại biểu cho rằng không nên luật hóa trong dự án luật lần này, mà nên thực hiện thí điểm, nếu thành công thì sẽ đề xuất, sửa đổi bổ sung Luật Hợp tác xã để đưa vào luật.

Về Quỹ quản lý hợp tác xã, đại biểu cho rằng Quỹ trung ương nên giao cho Liên minh Hợp tác xã trung ương, Quỹ địa phương nên giao cho Liên minh Hợp tác xã của địa phương quản lý. Về vốn tín dụng nội bộ, đại biểu đề nghị Chính phủ quy định rạch ròi, cụ thể rằng vốn tín dụng nội bộ chỉ hoạt động cho nội bộ, có thanh tra, kiểm tra thường xuyên, tránh các tình trạng lợi dụng, biến tướng.

15h53: Đại biểu Thạch Phước Bình - Đoàn ĐBQH tỉnh Trà Vinh: Quy định chặt chẽ việc chuyển nhượng vốn góp của hợp tác xã

Đại biểu Thạch Phước Bình cơ bản tán thành nhiều nội dung dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi) trình Quốc hội tại kỳ họp lần này. Góp ý kiến về nội dung chuyển

nhượng vốn góp, đại biểu Thạch Phước Bình tán thành phương án 1, theo đó, quy định chuyển nhượng giữa thành viên hiện hữu và các cá nhân tổ chức chưa phải là thành viên.

Đại biểu Thạch Phước Bình cũng lưu ý đối với quy định mới được bổ sung vào dự thảo Luật lần này, tại khoản 4 Điều 79 dự thảo Luật quy định: phần vốn góp mà thành viên cá nhân, tổ chức nhận chuyển nhượng sở hữu sau khi hoàn thành giao dịch chuyển nhượng không thấp hơn vốn góp tối thiểu và không vượt quá vốn góp tối đa theo quy định của Luật này và điều lệ. Theo đại biểu, quy định này là phù hợp với điều kiện ngày càng phát triển của nền kinh tế, phù hợp với thông lệ quốc tế, tạo sự bình đẳng, quyền tự do của các thành viên hợp tác xã.

Tuy nhiên, đại biểu Thạch Phước Bình cũng đề nghị cần quy định chặt chẽ cho cả bên bán và bên mua đều đồng ý chuyển nhượng nhưng phải bảo đảm tôn chỉ nguyên tắc, bản chất hoạt động của hợp tác xã. Quy định cụ thể hơn việc cho phép các thành viên chuyển nhượng phần vốn góp trong nội bộ hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã và với các thành viên hiện hữu nhằm bảo đảm sự ổn định về cơ cấu thành viên và bảo đảm quyền lợi cho các thành viên khi có nhu cầu chuyển nhượng phần vốn góp; tạo điều kiện cho các thành viên liên kết góp vốn, thành viên liên kết không góp vốn có thể chuyển đổi thành viên thành viên chính thức.

Về đăng ký tổ hợp tác, đại biểu Thạch Phước Bình đề nghị nên giữ theo quy định của Luật Dân sự và hợp đồng hợp tác khi có góp vốn phải có đăng ký chứng thực của Ủy ban nhân dân cấp xã. Ngoài ra đại biểu cũng đề nghị cần bổ sung trong Luật khái niệm tổ chức Tổ hợp tác tiền hợp tác xã.

Nêu rõ Đại hội thành viên là nơi tốt nhất, quan trọng nhất để hợp tác xã thể hiện tính dân chủ, bình đẳng, lợi thế và đặc trưng của mô hình hợp tác xã, đại biểu Thạch Phước Bình bày tỏ băn khoăn về tỉ lệ thành viên tham gia và lo ngại khi dự thảo Luật không có quy định bầu chọn cử hay mời đại biểu như thế nào, theo chi tiêu chí nào và ai là người có thẩm quyền chọn hay cử hoặc mời đại biểu dự Đại hội. Đại biểu Thạch Phước Bình đề nghị dự thảo Luật quy định Đại hội toàn thể thành viên và cho phép thành viên được ủy quyền bằng văn bản cho người khác dự họp theo quy định của pháp luật. Ngoài ra, đại biểu cũng đề nghị có quy định về Ngày truyền thống hợp tác xã Việt Nam là ngày 11/4 để nâng cao vị thế của loại hình kinh tế hợp tác này.

16h00: Đại biểu Lê Thị Thanh Lam - Đoàn ĐBQH tỉnh Hậu Giang: Cân nhắc nên có quy định Luật Tổ chức hợp tác có tư cách pháp nhân

Liên quan quy định tại Điều 9, đại biểu Lê Thị Thanh Lam đề nghị Ban soạn thảo cân nhắc nên có quy định Luật Tổ chức hợp tác có tư cách pháp nhân, vì vậy việc cân nhắc quy định nhằm đảm bảo tính thống nhất trong quản lý nhà nước, tạo điều kiện thuận lợi trong quá trình hoạt động của tổ hợp tác.

Về các hành vi bị nghiêm cấm, đại biểu Lê Thị Thanh Lam đề nghị Ban soạn thảo bổ sung thêm nội dung liên quan đến liên hiệp HTX là cấp giấy chứng nhận đăng ký liên hiệp HTX trong trường hợp không đủ điều kiện, từ chối cấp giấy chứng nhận liên hiệp HTX trong trường hợp đủ điều kiện cho đầy đủ theo quy định trong đối tượng áp dụng được quy định trong luật này.

Về quyền của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã quy định khiếu nại, tố cáo hành vi vi phạm quyền và lợi ích hợp pháp của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã tại Điều 9, đại biểu Lê Thị Thanh Lam đề nghị cần bổ sung giải thích từ ngữ cụm từ “giải quyết tranh chấp nội bộ” để quy định chi tiết, cụ thể hơn trong quá trình thực hiện.

Về chính sách đất đai quy định trong quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất tại Điều 21, đại biểu đề nghị Ban soạn thảo quy định cụ thể hơn về tiêu chí ưu tiên, thứ tự ưu tiên được quy định tại Khoản 1 Điều này để dễ áp dụng trong quá trình triển khai thực hiện.

Liên quan đến quy định về tổ chức quản trị tại Điều 56, đại biểu Lê Thị Thanh Lam đề nghị Ban soạn thảo cân nhắc, không nên quy định Chủ tịch Hội đồng quản trị có thể kiêm nhiệm Giám đốc.

Tại Điều 79 về chuyển nhượng phần vốn góp của các thành viên trong hợp tác xã, đại biểu Lê Thị Thanh Lam cho rằng, nên quy định việc trả lại phần đóng góp cho thành viên khi chấm dứt tư cách thành viên ra khỏi hợp tác xã, không nên quy định việc chuyển nhượng, góp vốn của các thành viên trong hợp tác xã. Do đó, đại biểu nhận thấy phương án 2 là phương án phù hợp.

16h05: Đại biểu Vũ Thị Liên Hương - Đoàn ĐBQH tỉnh Quảng Ngãi: Quy định cụ thể hơn về việc thành lập doanh nghiệp trong Hợp tác xã.

Góp ý về các quy định cụ thể trong dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi), đại biểu Vũ Thị Liên Hương cho rằng quy định về địa vị pháp lý của Tổ hợp tác chưa rõ, vì vậy

nên quy định bắt buộc Tổ hợp tác phải được đăng ký với cơ quan có thẩm quyền đăng ký kinh doanh.

Về việc thành lập doanh nghiệp trong Hợp tác xã tại Điều 82 dự thảo luật quy định: Hợp tác xã, Liên hiệp hợp tác xã được thành lập doanh nghiệp nhằm mục tiêu hỗ trợ hoạt động liên kết tiêu thụ, sử dụng sản phẩm, dịch vụ của Hợp tác xã, Liên hiệp hợp tác xã. Theo đại biểu, đây là một trong những nội dung hết sức quan trọng giúp doanh nghiệp trở thành một công cụ của Hợp tác xã, Liên hiệp hợp tác xã trong việc thực hiện liên kết, tiếp cận thị trường, cũng như tiếp cận các chính sách trong hoạt động. Tuy nhiên, dự thảo luật quy định thành lập doanh nghiệp trong Hợp tác xã vẫn còn chung chung, chưa rõ về tư cách pháp nhân.

Ngoài ra, theo đại biểu, quy định về các chính sách hỗ trợ cho khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã là vấn đề hết sức quan trọng để kinh tế tập thể, hợp tác xã phát triển nhưng Điều 18 dự thảo luật quy định tiêu chí thụ hưởng chính sách của Nhà nước chưa thực sự mở, chưa đột phá, chưa tạo động lực cho sự phát triển khu vực này. Do đó, đại biểu đề nghị cần có những chính sách mở để thu hút những nhân tố mới, nguồn lực mới từ bên ngoài để đáp ứng nhu cầu và sự thay đổi của khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã trong nền kinh tế thị trường luôn luôn biến động.

Đại biểu cũng đề nghị ban soạn thảo quy định rõ ràng, cụ thể hơn, thuận lợi hơn về chính sách tích tụ đất trong lĩnh vực nông nghiệp để hình thành chuỗi sản xuất, cung cấp dịch vụ chế biến và tiêu thụ sản phẩm nông lâm, ngư nghiệp quy mô lớn.

16h10: Đại biểu Trần Đình Gia - Đoàn ĐBQH tỉnh Hà Tĩnh phát biểu tranh luận

Tại phiên họp, đại biểu Trần Đình Gia - Đoàn ĐBQH tỉnh Hà Tĩnh phát biểu tranh luận với đại biểu Phạm Văn Hòa, đại biểu Mai Văn Hải liên quan đến quy định về chính sách đối với hợp tác xã nông nghiệp.

Đồng tình cao với những chính sách phát triển hợp tác xã nông nghiệp, đại biểu phản ánh, ngoài hợp tác xã nông nghiệp, ở địa phương còn có hợp tác xã thu gom rác thải, hợp tác xã vệ sinh môi trường. Cử tri phản ánh các hợp tác xã này có rất nhiều khó khăn, hoạt động chủ yếu thông qua phí đóng góp từ các gia đình, chỉ vừa đủ để trả công cho người lao động, không đủ nguồn lực để mua sắm thiết bị chuyên dụng hay duy trì, đầu tư trang bị cho hoạt động.

Đại biểu đề xuất cần điều chỉnh chính sách đối với hợp tác xã nông nghiệp thành chính sách đối với các hợp tác xã trên lĩnh vực nông nghiệp và vệ sinh môi trường nông thôn. Ngoài ra, cần quy định thêm, Nhà nước có chính sách hỗ trợ các hợp tác xã vệ sinh môi trường nông thôn, để các hợp tác xã này có đủ phương tiện, cơ sở hạ tầng phục vụ hoạt động.

16h13: Đại biểu Hà Hồng Hạnh - Đoàn ĐBQH tỉnh Khánh Hòa: Đề nghị rà soát, bổ sung các quy định về trường hợp giải thể hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã

Đại biểu Hà Hồng Hạnh bày tỏ nhất trí cao với báo cáo của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi). Để góp phần hoàn thiện dự thảo Luật, đại biểu góp ý một số vấn đề:

Thứ nhất, về nguyên tắc tổ chức, quản lý và hoạt động của tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, đại biểu cho rằng chỉ nên quy định Nhà nước khuyến khích, hỗ trợ nâng cao tay nghề của thành viên chứ không nên quy định bắt buộc nâng cao tay nghề kỹ thuật cho thành viên, người lao động.

Thứ hai, về phân loại hợp tác xã, đại biểu đề nghị cần nghiên cứu làm rõ nội dung này, và đề xuất quy sang số lượng thành viên hợp tác xã để phân loại.

Thứ ba, về chính sách hỗ trợ hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp, đại biểu nhất trí việc bổ sung việc cho các hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã tham gia xây dựng các sản phẩm OCOP (Chương trình mỗi xã một sản phẩm) và xây dựng các chuỗi giá trị sản xuất ở các địa phương.

Thứ tư, về trường hợp giải thể hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, đại biểu đề nghị rà soát, bổ sung các quy định về trường hợp giải thể vì thực tế có nhiều trường hợp hợp tác xã đã không hoạt động từ lâu nhưng vướng một số quy định không thể giải thể được.

Đại biểu Hà Hồng Hạnh cũng thống nhất việc không quy định về việc chuyển nhượng phần vốn góp thành viên hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã mà chỉ quy định chỉ trả lại phần vốn khi chấm dứt tư cách thành viên, ra khỏi hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã...

16h18: Đại biểu Trịnh Thị Tú Anh - Đoàn ĐBQH tỉnh Lâm Đồng: Nghiêm cấm lợi dụng danh nghĩa hợp tác xã để hoạt động trái pháp luật

Tham gia đóng góp ý kiến tại phiên thảo luận, đại biểu Trịnh Thị Tú Anh- Đoàn ĐBQH tỉnh Lâm Đồng cơ bản nhất trí với dự án Luật trình Quốc hội tại Kỳ họp, đánh giá cao sự tiếp thu của cơ quan thẩm tra cũng như ý kiến của các đại biểu đã phát biểu.

Về các hành vi bị cấm, đại biểu đề nghị cần bổ sung quy định nghiêm cấm lợi dụng danh nghĩa tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã để hoạt động trái pháp luật. Về giải thích từ ngữ, khoản 3, Điều 4 quy định: Giấy chứng nhận đăng ký hợp tác xã là văn bản bằng bản giấy hoặc bản điện tử ghi các thông tin về đăng ký hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã do cơ quan đăng ký kinh doanh cấp cho hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã. Đại biểu đề nghị đổi tên khoản thành “Giấy chứng nhận đăng ký hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã” để phù hợp với phân giải thích phía sau.

Bên cạnh đó, khoản 9, 10 Điều 4 quy định: Mức độ sử dụng sản phẩm, dịch vụ của thành viên là tỷ lệ giá trị sản phẩm, dịch vụ mà từng thành viên sử dụng trên tổng giá trị sản phẩm, dịch vụ do hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã cung ứng cho tất cả thành viên. Mức độ góp sức lao động của thành viên được đo bằng tỷ lệ tiền lương, tiền công hoặc thù lao của từng thành viên trên tổng tiền lương, tiền công và thù lao của tất cả thành viên.

Đại biểu cho rằng, không thể so sánh mức độ sử dụng sản phẩm, dịch vụ của thành viên hoặc mức độ đóng góp sức lao động của thành viên trong một năm với các thành viên khác trong 3 năm, 10 năm được. Do vậy, đại biểu đề nghị quy định rõ cách tính chỉ số trên trong 1 đơn vị thời gian cụ thể để đảm bảo hợp lý, chặt chẽ.

16h24: Đại biểu Chu Thị Hồng Thái - Đoàn ĐBQH tỉnh Lạng Sơn: Tiếp tục rà soát nhiều nội dung cụ thể của dự thảo Luật để bảo đảm phù hợp, khả thi

Đại biểu Chu Thị Hồng Thái đánh giá cao dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi) trình Quốc hội tại kỳ họp lần này đã nghiêm túc tiếp thu nhiều ý kiến đại biểu Quốc hội, bố cục hợp lý, bám sát tinh thần Nghị quyết 20-NQ/TW và có kế thừa các nội dung phù hợp của luật hiện hành. Đại biểu Chu Thị Hồng Thái nêu rõ một số góp ý về các điều khoản cụ thể để tiếp tục hoàn thiện dự thảo Luật.

Đại biểu Chu Thị Hồng Thái đề nghị quy định giảm số lượng tối thiểu hợp tác xã tham gia thành lập Liên hiệp Hợp tác xã xuống ít nhất còn 2 hợp tác xã. Bởi vì 2 hợp

tác xã cũng đủ để hoạt động và duy trì Liên hiệp Hợp tác xã và cũng phù hợp với những địa phương miền núi do giới hạn về địa hình, đất đai phải chủ yếu hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp điều kiện thành lập các hợp tác xã có quy mô lớn không nhiều.

Đại biểu Chu Thị Hồng Thái đề nghị chỉnh sửa nội dung “trường hợp tổ chức theo tổ chức quản trị rút gọn Đại hội thành viên hợp định kỳ theo quy định của Điều lệ nhưng ít nhất 3 tháng một lần và có thể họp bất thường” theo hướng “Đại hội thành viên chỉ nên có 2 hình thức đại hội là Đại hội thường niên và Đại hội bất thường theo Điều lệ”, không nên quy định họp định kỳ 3 tháng một lần đối với mô hình hợp tác xã tổ chức quản trị rút gọn để tạo tính linh hoạt.

Đại biểu Chu Thị Hồng Thái đề nghị cơ quan soạn thảo rà soát lại những điều khoản quy định về quyền và nghĩa vụ của các tổ chức, cá nhân trong dự thảo Luật; đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu quy định thời gian gửi nội dung kiến nghị đến người triệu tập họp Đại hội thành viên; đề nghị nghiên cứu quy định hình thức bầu các chức danh do Đại hội hoặc Hội đồng quản trị bầu bằng hình thức bỏ phiếu kín hoặc hình thức giơ tay để thống nhất thực hiện.

Về chuyển nhượng vốn góp, đại biểu Chu Thị Hồng Thái bày tỏ cũng nhất trí với phương án 2 của dự thảo Luật là đề nghị không quy định về chuyển nhượng phần góp vốn của thành viên hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã; mà chỉ quy định về trả lại phần góp vốn khi chấm dứt tư cách thành viên ra khỏi hợp tác xã, liên hiệp các hợp tác xã theo quy định.

Về chính sách tiếp cận vốn, đại biểu Chu Thị Hồng Thái đề nghị bổ sung một khoản trong Điều 23 về chính sách tiếp cận vốn mạo hiểm, có nội dung có chương trình tín dụng cho các tổ chức kinh tế tập thể hoạt động ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, vùng kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn theo hình thức tín chấp hoặc bảo lãnh tín dụng. Từ đó bổ sung trong Nghị định hướng dẫn về quy định tín chấp hoặc bảo lãnh tín dụng qua ngân hàng chính sách xã hội hoặc qua các ngân hàng thương mại mà có ký kết thỏa thuận liên ngành với các tổ chức chính trị xã hội.

16h30: Đại biểu Bé Minh Đức - Đoàn ĐBQH tỉnh Cao Bằng: Bổ sung thêm quy định trách nhiệm của UBND các cấp trong thực hiện biện pháp về phát triển HTX

Phát biểu tại hội trường, đại biểu Bé Minh Đức - Đoàn ĐBQH tỉnh Cao Bằng cơ bản nhất trí với dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi) vì dự thảo sau khi được tiếp thu đã đáp ứng được quan điểm, mục tiêu, yêu cầu đặt ra.

Góp ý vào dự án Luật này tại Điều 9 về quyền của hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, đại biểu Bé Minh Đức cho rằng, quy định như dự thảo là không sai nhưng còn quá chung chung, có thể dẫn đến những hoạt động ngoài phạm vi hoạt động của hợp tác xã. Do đó, đại biểu đề nghị Ban soạn thảo nghiên cứu sửa đổi theo hướng là: được sản xuất, kinh doanh những ngành nghề theo giấy phép hoạt động do cơ quan có thẩm quyền cấp.

Về nguồn vốn thực hiện chính sách tại Điều 19, đại biểu đề nghị Ban soạn thảo nghiên cứu bổ sung cụm từ “huy động hoặc tài trợ”, cụ thể sửa lại như sau: Nguồn huy động hoặc tài trợ hợp pháp từ cá nhân, tổ chức trong nước và ngoài nước để làm rõ hơn các nguồn vốn hoạt động của hợp tác xã cũng như quyền vận động, huy động các nguồn, các nguồn lực để phát triển hợp tác xã.

Liên quan đến quy định trách nhiệm của Ủy ban nhân dân các cấp được quy định tại Khoản 4, Điều 113 dự thảo luật, đại biểu Bé Minh Đức đề nghị bổ sung thêm quy định trách nhiệm của Ủy ban nhân dân các cấp trong thực hiện các biện pháp về phát triển hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã trong chương trình phát triển kinh tế xã hội tại địa phương.

Cụ thể bổ sung như sau: Ủy ban nhân dân các cấp thực hiện quản lý nhà nước về tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã theo thẩm quyền thực hiện các biện pháp về phát triển hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã trong chương trình phát triển kinh tế xã hội của địa phương.

Bên cạnh đó, đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu quy định rõ, quy định rõ về trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc và một số tổ chức thành viên trong dự thảo luật để thuận lợi trong thực hiện và rõ nhiệm vụ hơn của các cơ quan, đơn vị này khi thực hiện Khoản 6 trong thực tế.

16h34: Đại biểu Trịnh Minh Bình - Đoàn ĐBQH tỉnh Vĩnh Long: Làm rõ khái niệm về hỗ trợ đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng, trang thiết bị.

Góp ý về giải thích từ ngữ tại Điều 4, đại biểu Trịnh Minh Bình cho rằng quy định như dự thảo chưa bao quát người có quan hệ trong gia đình, vì vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo căn cứ vào Luật Hôn nhân gia đình để có quy định một cách cụ thể và đầy đủ hơn về quan hệ gia đình.

Tại Điều 26 về chính sách đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng, trang thiết bị, đại biểu đề nghị cơ quan soạn thảo làm rõ như thế nào là hỗ trợ đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng, trang thiết bị và như thế nào là hỗ trợ kinh phí đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng để phục vụ cho sản xuất kinh doanh, tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình áp dụng sau này.

Đại biểu Trịnh Minh Bình cũng đề nghị cơ quan soạn thảo lấy ngày 11 tháng 4 hằng năm là ngày Hợp tác xã Việt Nam, trên cơ sở Quyết định số 1268 của Thủ tướng Chính phủ ngày 27 tháng 7 năm 2011 có quy định về ngày hợp tác xã Việt Nam.

16h38: Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng phát biểu tiếp thu, làm rõ ý kiến các vị ĐBQH nêu tại phiên thảo luận

Phát biểu tại phiên họp, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng thay mặt cơ quan soạn thảo cảm ơn các đại biểu Quốc hội đã đưa ra những ý kiến tâm huyết, trách nhiệm, sâu sắc, đồng thời cảm ơn Ủy ban Kinh tế đã phối hợp chặt chẽ với cơ quan soạn thảo để hoàn thiện dự án luật trình Quốc hội tại Kỳ họp lần này.

Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho biết, việc xây dựng và ban hành luật lần này hy vọng sẽ tháo gỡ được những vướng mắc bất cập để mô hình kinh tế này phát triển đáp ứng được yêu cầu thực tế. Sau Kỳ họp thứ 5, cơ quan soạn thảo đã phối hợp chặt chẽ với cơ quan thẩm tra, tổ chức nhiều hội nghị, hội thảo, lắng nghe ý kiến đối tượng chịu tác động, các chuyên gia, nhà nghiên cứu, tiếp thu tối đa ý kiến của các đại biểu Quốc hội để hoàn thiện dự thảo luật.

Giải trình, làm rõ một số vấn đề các đại biểu quan tâm, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho biết, về vốn góp của các thành viên hợp tác xã, qua nghiên cứu các ý kiến, Chính phủ trình Quốc hội theo phương án 1, để bảo đảm quyền tự do, lợi ích chính đáng, hợp pháp của người dân, bảo đảm nguyên tắc mở trong tham gia, rút khỏi hợp tác xã như thông lệ quốc tế, tránh tình trạng thành viên góp bằng đất đai, nhà xưởng khi rút ra thì ảnh hưởng đến hoạt động và sự tồn tại của cả hợp tác xã.

Để tránh làm sai lệch bản chất mô hình hợp tác xã, dự thảo đã quy định về tỷ lệ vốn góp tối đa của các thành viên, các thành viên cũng phải tôn trọng các nguyên tắc, chấp hành những tôn chỉ của hợp tác xã. Đối với trường hợp có thể dẫn đến chi phối, thâm tóm hợp tác xã, Bộ trưởng cho biết cơ quan soạn thảo sẽ tiếp tục nghiên cứu, rà soát để thiết kế thêm điều khoản ngăn chặn trường hợp này. Với những quy định chặt chẽ, nghiên cứu kỹ lưỡng, Chính phủ kiến nghị các đại biểu Quốc hội đồng thuận theo phương án 1.

Đối với việc tham gia hợp tác xã của người nước ngoài, Bộ trưởng cho biết dự thảo luật đã có quy định chặt chẽ để thu hút được sự tham gia của nhà đầu tư nước ngoài, tranh thủ nguồn lực nhưng vẫn ngăn chặn hiệu quả việc chi phối, thâm tóm. Bộ trưởng cho rằng đây là cơ chế mở, cần đảm bảo thông thoáng, thuận lợi cho các nhà đầu tư nước ngoài trong vấn đề phát triển kinh tế hợp tác.

Về tổ chức thực hiện, để nhanh chóng đưa chính sách của luật vào cuộc sống, Bộ trưởng cho biết cơ quan soạn thảo đã chuẩn bị những nội dung nghị định, thời gian tới mong các đại biểu Quốc hội tiếp tục đồng hành để các văn bản quy phạm pháp luật này được chặt chẽ, khả thi. Về xây dựng chương trình tổng thể phát triển kinh tế tập thể và một số vấn đề khác, Chính phủ đang chỉ đạo các cơ quan liên quan triển khai và sẽ có báo cáo với Quốc hội.

16h50: Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải kết luận nội dung thảo luận

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải cho biết tại phiên thảo luận đã có 15 đại biểu và 01 đại biểu tranh luận, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch - Đầu tư đã giải trình làm rõ một số ý kiến các vị đại biểu Quốc hội quan tâm. Đối với những đại biểu chưa phát biểu do hết thời gian, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải đề nghị các đại biểu gửi ý kiến bằng văn bản để tổng hợp.

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải nêu rõ, qua thảo luận, các đại biểu đánh giá cao Báo cáo tiếp thu giải trình của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Các đại biểu cũng đã tham gia nhiều ý kiến có chất lượng, đề nghị nghiên cứu kỹ lưỡng để hoàn thiện dự án Luật như về các quy định nhằm thể chế hóa các chính sách của Nghị quyết số 20-NQ/TW, các quy định về tổ hợp tác, tổ chức đại diện, hệ thống Liên minh Hợp tác xã, quy định về thành viên hợp tác xã, tổ chức quản trị hợp tác xã, Liên hiệp Hợp tác xã; vấn đề tài chính, tài sản và quỹ không chia; điều lệ và các nguyên tắc hoạt động của hợp tác xã, Liên hiệp Hợp tác xã; việc huy động vốn từ các thành viên, cho vay nội bộ, góp

vốn mua cổ phần; chuyển nhượng vốn góp của thành viên; điều kiện về số vốn, số lượng thành viên chính thức của các tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài và cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài trong hợp tác xã.

Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải cho biết, các ý kiến của các vị đại biểu Quốc hội đã được ghi âm, ghi chép đầy đủ. Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ chỉ đạo cơ quan soạn thảo, cơ quan thẩm tra và các cơ quan liên quan nghiên cứu, tiếp thu đầy đủ các ý kiến tham gia để hoàn thiện Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự án Luật và chỉnh lý hoàn thiện dự án Luật trình Quốc hội xem xét thông qua.

Cổng Thông tin điện tử Quốc hội

Trực tuyến tại: <https://quochoi.vn/tintuc/Pages/tin-hoat-dong-cua-quoc-hoi.aspx?ItemID=76204>

(truy cập ngày 29/5/2023)

DỰ THẢO LUẬT HỢP TÁC XÃ (SỬA ĐỔI): SỬA ĐỔI, BỔ SUNG NHIỀU NỘI DUNG ĐẢM BẢO THỐNG NHẤT, ĐỒNG BỘ

25/05/2023

Chiều 25/5, tại Nhà Quốc hội, tiếp tục chương trình Kỳ họp thứ 5, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh trình bày Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi). Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Đức Hải điều hành nội dung phiên họp.

Giữ nguyên tên gọi

Trình bày Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi) tại phiên họp, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh cho biết, dự án Luật Hợp tác xã (HTX) (sửa đổi) đã được Quốc hội xem xét, cho ý kiến tại Kỳ họp thứ 4, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến tại Phiên họp thứ 21 và các đại biểu Quốc hội (ĐBQH) hoạt động chuyên trách cho ý kiến tại Hội nghị ĐBQH hoạt động chuyên trách; ngày 21/4/2023 đã được gửi xin ý kiến các Đoàn ĐBQH theo quy định. Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã chỉ đạo cơ quan chủ trì thẩm tra, cơ quan chủ trì soạn thảo và các cơ quan hữu quan nghiên cứu tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật. Dự thảo Luật hiện nay gồm 12 chương với 115 điều, tăng 04 điều so với dự thảo Luật do Chính phủ trình Quốc hội tại Kỳ họp thứ 4 và đã cơ bản đáp ứng được quan điểm, mục tiêu, yêu cầu đặt ra khi sửa đổi Luật...

Về tên gọi của dự án Luật, Ủy ban Thường vụ Quốc hội tiếp thu đa số ý kiến ĐBQH, giữ nguyên tên gọi của dự án Luật là Luật Hợp tác xã (sửa đổi), đồng thời rà soát, sửa đổi, bổ sung tại các điều, khoản và thiết kế lại bố cục, kết cấu của dự thảo Luật bảo đảm thống nhất, đồng bộ, phù hợp với tên gọi của dự án Luật.

Không hạn chế số lượng thành viên tham gia HTX, liên hiệp HTX

Dự thảo Luật đưa ra các quy định về điều kiện, quyền và nghĩa vụ tương ứng đối với 03 loại thành viên gồm thành viên chính thức, thành viên liên kết góp vốn và thành viên liên kết không góp vốn; quy định HTX phải do ít nhất 05 thành viên chính thức, liên hiệp HTX do ít nhất 03 HTX là thành viên chính thức tự nguyện thành lập, nhằm tạo điều kiện khuyến khích, thuận lợi trong việc thành lập HTX, liên hiệp HTX, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và cũng phù hợp với HTX, liên hiệp HTX hoạt động theo tổ chức quản trị rút gọn.

Để khuyến khích phát triển thành viên, dự thảo Luật không hạn chế số lượng thành viên tham gia HTX, liên hiệp HTX; quy định tạo điều kiện mở rộng số lượng thành viên liên kết góp vốn và thành viên liên kết không góp vốn; chính sách hỗ trợ của Nhà nước cũng ưu tiên hơn cho tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX có chính sách phát triển thành viên, có số lượng thành viên nhiều hơn; quy định nghĩa vụ HTX, liên hiệp HTX phải kết nạp thành viên khi thành viên đó đáp ứng đủ điều kiện; cho phép HTX, liên hiệp HTX sáp nhập, hợp nhất lại với nhau, phù hợp với trình độ quản trị và nhu cầu sản xuất, kinh doanh ở từng thời kỳ trong quá trình hoạt động.

Bên cạnh việc phát triển về số lượng thì quy định tại dự thảo Luật cũng chú trọng đến phát triển chất lượng của tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX và thành viên như các chính sách phát triển của Nhà nước đối với khu vực này; tăng cường liên kết giữa các thành viên; giữa các HTX, liên hiệp HTX hoạt động trong cùng ngành, lĩnh vực; giữa khu vực HTX với các tổ chức thuộc thành phần kinh tế khác.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã tiếp thu và bổ sung các quy định về điều kiện tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài, cá nhân là nhà đầu tư nước ngoài trở thành thành viên HTX, liên hiệp HTX, điều kiện về tổng số thành viên chính thức, số lượng thành viên Hội đồng quản trị, vốn góp tối đa và điều kiện thành lập HTX, liên hiệp HTX.

Phải chuyển quyền sử dụng đất cho HTX, liên hiệp HTX nếu góp tài sản bằng quyền sử dụng đất

Ủy ban Thường vụ Quốc hội cũng tiếp thu, chỉnh lý quy định tại Điều 73 về tài sản góp vốn, tương tự như quy định về tài sản góp vốn tại Luật Doanh nghiệp năm 2020, đồng thời bổ sung một số quy định mang tính đặc thù đối với HTX, liên hiệp HTX.

Việc thành viên góp tài sản bằng quyền sử dụng đất thì thành viên phải làm thủ tục chuyển quyền sử dụng đất cho HTX, liên hiệp HTX theo quy định của pháp luật; việc góp vốn cho HTX, liên hiệp HTX bằng thỏa thuận cho phép HTX, liên hiệp HTX được hưởng quyền khác đối với tài sản thì phải lập hợp đồng xác lập quyền khác đối với tài sản giữa thành viên với HTX, liên hiệp HTX và ghi rõ thời hạn hưởng quyền theo quy định của pháp luật và Điều lệ.

Khi chấm dứt hợp đồng, thành viên có quyền rút vốn, tài sản góp vốn và HTX phải có kế hoạch cơ cấu lại, phương án sản xuất, kinh doanh thay thế.

Khuyến khích thực hiện kiểm toán nội bộ tại HTX, liên hiệp HTX

Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã tiếp thu, rà soát, chỉnh lý và bổ sung các quy định về kiểm toán HTX, liên hiệp HTX tại Điều 105 và Điều 106 theo hướng khuyến khích thực hiện kiểm toán nội bộ tại HTX, liên hiệp HTX; đồng thời đề nghị chỉ bắt buộc phải kiểm toán độc lập đối với một số HTX, liên hiệp HTX mà trong hoạt động tài chính tiềm ẩn rủi ro như HTX quy mô lớn, liên hiệp HTX có từ 10 thành viên trở lên; HTX, liên hiệp HTX có hoạt động cho vay nội bộ hoặc có đề nghị thụ hưởng các chính sách hỗ trợ của Nhà nước; Quỹ hỗ trợ phát triển HTX hoạt động theo mô hình HTX.

Trên cơ sở tiếp thu ý kiến ĐBQH và xét thực tế năng lực hiện tại của hệ thống Liên minh HTX Việt Nam, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho rằng cần tiếp tục nghiên cứu và có lộ trình phù hợp trong việc xác định kiểm toán HTX là một loại hình dịch vụ công và giao cho hệ thống Liên minh HTX Việt Nam thực hiện đối với các HTX quy mô siêu nhỏ và nhỏ theo chủ trương tại Nghị quyết số 20-NQ/TW.../.

Thu Phương – Nghĩa Đức- Phạm Thắng

Trực tuyến tại: <https://quochoi.vn/tintuc/Pages/tin-hoat-dong-cua-quoc-hoi.aspx?ItemID=76210>

(truy cập ngày 29/5/2023)

HOÀN THIỆN LUẬT HỢP TÁC XÃ (SỬA ĐỔI): ĐƠN GIẢN HÓA THỦ TỤC HÀNH CHÍNH ĐỐI VỚI TỔ HỢP TÁC

25/05/2023

Chiều 25/5, tại hội trường Diên Hồng, Quốc hội đã thảo luận tại hội trường về dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi). Dự án Luật đã nhận được nhiều sự quan tâm của cử tri, nhân dân cũng như các chuyên gia, nhà nghiên cứu. Quan tâm đến việc phát triển các tổ chức kinh tế hợp tác, PGS.TS Đào Thế Anh, Phó Giám đốc Viện Khoa học Nông nghiệp cho rằng cần đơn giản hóa thủ tục hành chính đối với tổ hợp tác.

Tại phiên họp toàn thể, thay mặt Ủy ban Thường vụ Quốc hội trình bày báo cáo tiếp thu, chỉnh lý, giải trình dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi), Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế Vũ Hồng Thanh cho biết, việc quy định về tổ hợp tác tại dự thảo Luật là cần thiết nhằm xác định địa vị pháp lý của tổ hợp tác và phù hợp với chủ trương tại Nghị quyết số 20-NQ/TW về việc “Kinh tế tập thể với nhiều hình thức tổ chức kinh tế hợp tác đa dạng, phát triển từ thấp đến cao (tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã...) trong đó hợp tác xã là nòng cốt”.

Tuy nhiên, do nhiều nội dung liên quan đến tổ hợp tác được hình thành trên cơ sở hợp đồng hợp tác đã được quy định cụ thể tại Bộ luật Dân sự, nên dự thảo Luật chỉ quy định một số nguyên tắc về tổ hợp tác không trái với quy định của Bộ luật Dân sự như khái niệm về tổ hợp tác, thành lập và hoạt động, quyền và nghĩa vụ của tổ hợp tác, việc chuyển đổi tổ hợp tác thành HTX và chính sách hỗ trợ tổ hợp tác chuyển đổi thành HTX. Do tổ hợp tác được hình thành trên cơ sở hợp đồng hợp tác nên đây là tổ chức không có tư cách pháp nhân và phù hợp với quy định tại Bộ luật Dân sự; khi tổ hợp tác tham gia ký kết với các tổ chức kinh tế khác thì tổ hợp tác sẽ cử người đại diện theo pháp luật tham gia ký kết.

Bên cạnh đó, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế cũng nêu rõ, tổ hợp tác có cùng bản chất hợp tác tương trợ và đáp ứng nhu cầu chung của các thành viên về kinh tế, văn hóa, xã hội như HTX. Thực tế hiện nay số lượng tổ hợp tác tại các địa phương rất lớn, tại nhiều địa phương có đến hàng nghìn tổ hợp tác; nhiều tổ hợp tác có số thành viên lên đến hàng trăm người, có góp vốn, hoạt động sản xuất, kinh doanh ổn định nhưng không đăng ký, tiềm ẩn nguy cơ rủi ro trong quan hệ kinh tế trong nội bộ thành viên và với các tổ chức khác.

Nhiều tổ hợp tác không trực tiếp thực hiện nghĩa vụ nộp thuế cho Nhà nước; không có số liệu, không có thông tin đầy đủ về tổ hợp tác dẫn đến khó khăn trong việc thống kê, báo cáo của cơ quan quản lý nhà nước và khó khăn trong triển khai thực hiện các chính sách hỗ trợ cho tổ hợp tác cũng như thiếu các quy định, chính sách mang tính định hướng cho tổ hợp tác phát triển lên các tổ chức cao hơn như HTX.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội tiếp thu và chỉnh lý quy định tại Điều 107 theo hướng tổ hợp tác khi có góp vốn và hợp đồng hợp tác không xác định thời hạn hoặc có thời hạn từ 12 tháng trở lên phải đăng ký tại cơ quan đăng ký kinh doanh; khuyến khích tổ hợp tác khác đăng ký. Một trong những tiêu chí để tổ hợp tác được xem xét thụ hưởng chính sách của Nhà nước cũng như để tổ hợp tác được chuyển đổi thành HTX là phải có Giấy chứng nhận đăng ký tổ hợp tác. Quy định về việc đăng ký tổ hợp tác nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ hợp tác phát triển trên tinh thần tự nguyện thành lập nhưng cũng cần có sự quản lý thống nhất của Nhà nước và đưa các chính sách của Nhà nước đến với tổ hợp tác.

Theo dõi quá trình xây dựng luật và có những nghiên cứu chuyên môn về lĩnh vực này, PGS.TS Đào Thế Anh, Phó Giám đốc Viện Khoa học Nông nghiệp cho biết, tổ hợp tác sản xuất, kinh doanh trong nông nghiệp nông thôn là một hình thức kinh tế hợp tác không có tư cách pháp nhân, hoạt động theo Luật dân sự và Luật hợp đồng kinh tế. Hiện tổ hợp tác hoạt động theo hướng dẫn của Nghị định 77/2019/ NĐ-CP thay thế Nghị định 151/2007/NĐ-CP.

Tổng hợp báo cáo đánh giá tình hình hoạt động của tổ hợp tác và thi hành Nghị định 151/2007/NĐ-CP của 50/63 tỉnh, thành phố, hiện có 78.306 tổ hợp tác, trong đó có 36.104 tổ hợp tác có chứng thực ở cấp xã (chiếm khoảng 46,1% tổng số tổ hợp tác), 2.930 tổ hợp tác đã ngừng hoạt động (chiếm 3,7% tổng số tổ hợp tác) và 191 tổ hợp tác đã chuyển sang hình thức khác (doanh nghiệp, hợp tác xã), chiếm 0,2% tổng số tổ hợp tác. Cuối 2022, có 31.500 tổ hợp tác nông nghiệp, trung bình 16 thành viên/tổ hợp tác. Khu vực tổ hợp tác thu hút 1.285.106 thành viên, tạo việc làm thường xuyên cho 1.091.015 lao động, doanh thu bình quân của một tổ hợp tác năm 2016 là 229 triệu đồng/năm, lãi bình quân là 35 triệu đồng/năm, thu nhập bình quân cho một lao động thường xuyên trong tổ hợp tác là 26 triệu đồng/năm.

Theo PGS.TS Đào Thế Anh, tổ hợp tác với tư cách là tổ chức trung gian, kết nối giữa các hộ gia đình, cơ sở sản xuất nhỏ lẻ trước khi phát triển lên thành hợp tác xã hoặc

doanh nghiệp, là hình thức sản xuất rất phù hợp với tình hình và điều kiện kinh tế nước ta hiện nay, đặc biệt là khu vực nông nghiệp, nông thôn.

Đây là mô hình hợp tác không quá phức tạp, quy mô không lớn; là hình thức tổ chức sản xuất, kinh doanh và dịch vụ tự nguyện; được hình thành trên cơ sở nhu cầu của các hộ kinh tế cá thể và người lao động; thuận tiện trong việc liên kết, hợp tác với các thành viên và đủ điều kiện để áp dụng sản xuất theo chuỗi giá trị sản phẩm; phù hợp với xu hướng phát triển chung; là tiền đề và là cơ sở cho phát triển doanh nghiệp quy mô lớn, ứng dụng công nghệ kỹ thuật cao.

Tham khảo kinh nghiệm quốc tế, PGS.TS Đào Thế Anh cho biết, hình thức hợp tác giản đơn giữa các nhà sản xuất nhỏ như tổ hợp tác đặc biệt thích hợp với trình độ phát triển hiện nay ở Việt Nam, nhất là trong điều kiện cạnh tranh khốc liệt khi Việt Nam gia nhập kinh tế quốc tế do đáp ứng nguyện vọng của nông dân, bước đầu đã khắc phục được những khó khăn của từng hộ nông dân riêng lẻ trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm, mang lại hiệu quả kinh tế cho các thành viên; góp phần nâng cao năng lực của kinh tế hộ, giúp các hộ sử dụng có hiệu quả hơn về đất đai, lao động, vật tư và tiền vốn; thực hiện nhiệm vụ đầu mối chuyên giao khoa học kỹ thuật và trung gian trong liên kết tiêu thụ giữa nông dân với doanh nghiệp trong thực hiện cánh đồng lớn, hợp đồng xuất khẩu, xây dựng mã vùng trồng, chứng nhận VietGAP, an toàn thực phẩm, truy xuất nguồn gốc v.v.

Theo kinh nghiệm của một số nước, có thể có một con đường khác là Tổ hợp tác được coi là hình thức tiền HTX để là đối tượng được chính sách nhà nước bồi dưỡng, đào tạo để phát triển thành HTX đối với các tổ hợp tác có nguyện vọng. Việc xây dựng HTX là một quá trình lâu dài và phức tạp, không thể từ chỗ chưa có gì bước ngay lên các hình thức tổ chức cao như hợp tác xã. Không phải tất cả các tổ hợp tác đều muốn phát triển lên thành HTX.

Một số nước đều có hệ thống đào tạo bồi dưỡng HTX và cán bộ HTX. Các hình thức tổ hợp tác có thể coi là các hình thức tiền HTX nếu họ có nhu cầu. Vì vậy cần bồi dưỡng các tổ hợp tác có nhu cầu muốn phát triển thành HTX và cho đăng ký dưới dạng tổ hợp tác tiền HTX. Còn lại không nên bắt buộc đăng ký chính thức đối với toàn bộ các tổ hợp tác sẽ có nguy cơ làm giảm sự năng động của khu vực này.

Trên thực tế, PGS.TS Đào Thế Anh cho biết, tổ hợp tác cần sự đơn giản thuận tiện về thủ tục hành chính. Nếu quy định phức tạp quá về đăng ký có thể nông dân sẽ

chuyển sang các hình thức khác không phải đăng ký như nhóm sở thích, câu lạc bộ... đã tồn tại từ lâu, như vậy thủ tục hành chính lại là rào cản. Nghị định 151 đã quy định chứng thực hợp đồng hợp tác ở cấp xã, tuy nhiên chỉ thực hiện được với 46% tổ hợp tác. Nghị định 77 (2019) đã bỏ quy định về chứng thực để đơn giản hoá thủ tục. Trên thực tế tổ hợp tác cũng chỉ nhận được sự hỗ trợ của nhà nước thông qua một số dự án ODA phát triển ưu tiên tiếp cận tổ hợp tác như IFAD và các tổ chức phi chính phủ. Trong các tiêu chí của Nông thôn mới chưa thừa nhận tổ hợp tác là tổ chức kinh tế tập thể.

Hiện nay để làm đơn giản hoá thủ tục hành chính, PGS.TS Đào Thế Anh cho rằng, có thể cho phép tổ hợp tác có nguyện vọng đăng ký kinh doanh để trở thành tổ chức tiền HTX tại công dịch vụ công cấp xã. Luật HTX chỉ điều chỉnh các tổ hợp tác là tổ chức tiền HTX có đăng ký, các tổ hợp tác còn lại hoạt động theo Luật dân sự và Nghị định 77.

Trong Luật này, PGS.TS Đào Thế Anh đề nghị bổ sung vào Điều 4 nội dung khái niệm tổ hợp tác trong Luật HTX này là tổ chức tổ hợp tác tiền HTX. Chương IX, điều 106, điểm 2 cần có quy định tổ hợp tác có nguyện vọng trở thành tổ chức tổ hợp tác tiền HTX cần phải đăng ký kinh doanh khi, phải có ít nhất 07 thành viên, thành viên góp vốn và có hợp đồng hợp tác có thời hạn 1 năm trở lên (06 tháng quá ngắn đối với nông nghiệp). Chương IX, điều 108 cần có nội dung về Chuyển đổi tổ hợp tác tiền HTX thành HTX. Đồng thời, cần có chính sách chuyển đổi tổ hợp tác tiền HTX thành HTX. Nhà nước cần có chính sách đào tạo, tư vấn chuyển đổi HTX với các tổ hợp tác tiền HTX. Các tổ hợp tác tiền HTX được hưởng các chính sách khác của nhà nước liên quan đến kinh tế tập thể.

Minh Hùng

Trực tuyến tại: <https://quochoi.vn/tintuc/Pages/tin-hoat-dong-cua-quoc-hoi.aspx?ItemID=76233>

(truy cập ngày 29/5/2023)

QUỐC HỘI THẢO LUẬN VỀ DỰ THẢO LUẬT HỢP TÁC XÃ (SỬA ĐỔI): CẦN TRAO CHO TỔ HỢP TÁC TƯ CÁCH PHÁP NHÂN

25/05/2023

Tiếp tục chương trình Kỳ họp thứ 5, chiều 25/5, thảo luận tại hội trường về dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi), nhiều đại biểu Quốc hội nhất trí cần thiết bổ sung tổ hợp tác trong dự thảo Luật; đồng thời đề nghị bổ sung quy định tổ hợp tác có tư cách pháp nhân nhằm tạo thuận lợi cho hoạt động của tổ hợp tác, cũng như quy định rõ những nội dung liên quan đến tổ hợp tác bảo đảm phù hợp với Bộ luật Dân sự để tránh tình trạng phát sinh thêm các thủ tục hành chính.

Trước đó, tại Kỳ họp thứ 4, khi thảo luận về nội dung này, đa số ý kiến của đại biểu Quốc hội đều nhất trí cần thiết bổ sung tổ hợp tác trong dự thảo Luật. Tuy nhiên quy định về tổ hợp tác trong dự thảo Luật còn khá mờ nhạt; đề nghị quy định rõ những nội dung liên quan đến tổ hợp tác bảo đảm phù hợp với Bộ luật Dân sự để tránh tình trạng phát sinh thêm các thủ tục hành chính. Một số ý kiến đề nghị bổ sung quy định tổ hợp tác có tư cách pháp nhân vì tổ hợp tác cũng ký kết hợp đồng với các tổ chức có tư cách pháp nhân khác; quy định như tại dự thảo Luật về việc tổ hợp tác không có tư cách pháp nhân sẽ không phù hợp với Bộ luật Dân sự và có thể gây khó khăn cho hoạt động của tổ hợp tác.

Giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi) của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về vấn đề này nêu rõ: việc quy định về tổ hợp tác tại dự thảo Luật là cần thiết nhằm xác định địa vị pháp lý của tổ hợp tác và phù hợp với chủ trương tại Nghị quyết số 20-NQ/TW về việc “*Kinh tế tập thể với nhiều hình thức tổ chức kinh tế hợp tác đa dạng, phát triển từ thấp đến cao (tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã...) trong đó hợp tác xã là nòng cốt*”. Tuy nhiên, do nhiều nội dung liên quan đến tổ hợp tác được hình thành trên cơ sở hợp đồng hợp tác đã được quy định cụ thể tại Bộ luật Dân sự, nên dự thảo Luật chỉ quy định một số nguyên tắc về tổ hợp tác không trái với quy định của Bộ luật Dân sự như khái niệm về tổ hợp tác, thành lập và hoạt động, quyền và nghĩa vụ của tổ hợp tác, việc chuyển đổi tổ hợp tác thành hợp tác xã và chính sách hỗ trợ tổ hợp tác chuyển đổi thành hợp tác xã.

Ủy ban Thường vụ Quốc hội cũng lý giải do tổ hợp tác được hình thành trên cơ sở hợp đồng hợp tác nên đây là tổ chức không có tư cách pháp nhân và phù hợp với quy

định tại Bộ luật Dân sự; khi tổ hợp tác tham gia ký kết với các tổ chức kinh tế khác thì tổ hợp tác sẽ cử người đại diện theo pháp luật tham gia ký kết.

Phát biểu tại hội trường, đại biểu Phạm Văn Hòa – Đoàn ĐBQH tỉnh Đồng Tháp tiếp tục đề nghị đưa tổ hợp tác thực hiện đúng và phải có tư cách pháp nhân. Theo đại biểu, nếu tổ hợp tác không có tư cách pháp nhân sẽ rất khó hoạt động, nhất là việc ký kết hợp đồng lao động, ký kết hợp tác với những đối tác khác, đối với những doanh nghiệp khác, tổ hợp tác ký kết hợp đồng đối với hợp tác xã, đối với doanh nghiệp.

Có cùng đề nghị, đại biểu Lê Thị Thanh Lam – Đoàn ĐBQH tỉnh Hậu Giang nêu rõ đề nghị Ban soạn thảo cần nhắc nên có quy định tổ chức hợp tác có tư cách pháp nhân, bởi vì trong luật đã đưa vào đối tượng áp dụng, trong đó có bao gồm tổ hợp tác và các thành viên của tổ hợp tác. Vì vậy, việc cần nhắc quy định lại nhằm đảm bảo tính thống nhất trong quản lý nhà nước, tạo điều kiện thuận lợi trong quá trình hoạt động của tổ hợp tác.

Đại biểu cho biết thêm, Luật Hợp tác xã năm 2012 quy định đối tượng áp dụng không có tổ hợp tác nên Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 77 ngày 10/10/2019 quy định chi tiết về tổ hợp tác như thành lập, tổ chức hoạt động và chấm dứt hoạt động của tổ hợp tác. Theo dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi) đã đưa tổ hợp tác vào đối tượng áp dụng. Vì vậy, để đảm bảo quy định thống nhất trong luật, đề nghị Ban soạn thảo bổ sung các nội dung quy định về tổ hợp tác tại các điều khoản trong luật giống như hợp tác xã và liên hiệp hợp tác xã. Ví dụ như tại Điều 9, Điều 10, Điều 11 cần bổ sung quy định quyền, nghĩa vụ và người đại diện theo pháp luật của tổ hợp tác.

Đại biểu Vũ Thị Liên Hương – Đoàn ĐBQH tỉnh Quảng Ngãi cũng cho rằng, dự thảo Luật quy định về địa vị pháp lý của tổ hợp tác chưa rõ. Mặc dù Chương IX dự thảo Luật quy định về tổ hợp tác với tư cách là một tổ chức kinh tế hợp tác theo tinh thần Nghị quyết số 20-NQ/TW nhưng còn mờ nhạt, gồm 3 điều từ Điều 107 đến 109 chưa rõ về tư cách pháp lý. Trong khi đó khoản 2 Điều 4 dự thảo Luật quy định tổ hợp tác là tổ chức không có tư cách pháp nhân. Như vậy, tổ hợp tác sẽ gặp khó khăn, bất lợi trong hoạt động, nhất là tham gia các hợp đồng kinh doanh thương mại theo quy định của pháp luật.

Ngoài ra, dự thảo Luật cũng quy định chưa rõ về đăng ký thành lập tổ hợp tác. Khoản 2 Điều 107 dự thảo Luật quy định tổ hợp tác khi có góp vốn và hợp đồng hợp tác không xác định thời hạn hoặc có thời hạn từ 12 tháng trở lên phải đăng ký tại cơ quan

đăng ký kinh doanh, khuyến khích tổ hợp tác khác đăng ký. Đại biểu Vũ Thị Liên Hương phân tích, quy định như trên sẽ xuất hiện hai trường hợp: Tổ hợp tác có đăng ký và tổ hợp tác không có đăng ký thành lập. Việc này có thể dẫn đến công tác quản lý nhà nước sẽ gặp khó khăn, phức tạp, đồng thời, ảnh hưởng đến điều kiện chuyển đổi tổ hợp tác thành hợp tác xã sau này. Do đó, dự thảo Luật nên quy định bắt buộc tổ hợp tác phải được đăng ký với cơ quan có thẩm quyền đăng ký kinh doanh.

Liên quan đến quy định về thủ tục đăng ký đối với tổ hợp tác, đại biểu Đồng Ngọc Ba – Đoàn ĐBQH tỉnh Bình Định cho rằng quy định trong dự thảo luật chưa phù hợp. Đại biểu cho biết, dự thảo Luật hiện nay quy định theo hướng đối với các tổ hợp tác có góp vốn và tổ hợp tác đó có hợp đồng mà hợp đồng đó là không thời hạn hoặc là thời hạn từ 12 tháng trở lên thì phải đăng ký tại cơ quan đăng ký kinh doanh và cơ quan đăng ký kinh doanh. Đại biểu Đồng Ngọc Ba nêu rõ, hiện nay chúng ta có hơn 100.000 tổ hợp tác, khoảng 101.000 và 1,4 triệu thành viên. Từ năm 1995 khi quy định trong Bộ luật Dân sự cho đến Bộ luật Dân sự 2005, quy định tổ hợp tác khi thành lập thì có hợp đồng và chỉ phải chứng thực tại Ủy ban nhân dân cấp xã. Đến Bộ luật Dân sự năm 2015, do thực tiễn thấy quản lý bằng cách đó, thủ tục đó không cần thiết, không phù hợp, cho nên Bộ luật Dân sự năm 2015 đã bỏ thủ tục chứng thực này, tức là không có thủ tục hành chính liên quan đến việc ra đời và hoạt động của tổ hợp tác.

Sau này khi thấy cần phải có một biện pháp để nhà nước nắm được thông tin, theo dõi, quản lý, Chính phủ ban hành Nghị định 77/2020/NĐ-CP quy định các tổ hợp tác khi có hợp đồng thành lập thì thông báo cho Ủy ban nhân dân cấp xã. Trong tổng kết chúng ta đánh giá đến nay có khoảng 30% các tổ hợp tác có thông báo, còn 70% không nắm được thông tin.

Theo đại biểu Đồng Ngọc Ba, nếu nay dự thảo Luật lại quy định theo hướng yêu cầu những tổ hợp tác với các điều kiện vừa nêu phải thực hiện thủ tục hành chính là đăng ký tại cơ quan đăng ký kinh doanh cấp huyện là không thuyết phục. Đại biểu làm rõ, chúng ta chưa có đánh giá tác động, đối tượng sẽ bị tác động thế nào, cơ quan thực hiện thủ tục như thế nào, đặc biệt là chi phí thực hiện thủ tục cả về thời gian và chi phí mà các thành viên tổ hợp tác phải bỏ ra. Do đó cần phải xem xét kỹ thêm.

Đại biểu Đồng Ngọc Ba cho rằng không nên quy định thủ tục đăng ký này. Trước mắt, đã có những biện pháp để thực hiện cho hiệu quả việc các tổ hợp tác phải thực hiện thông báo cho Ủy ban nhân dân cấp xã. Trước mắt làm tốt việc mà các tổ hợp tác thực

hiện đầy đủ nghĩa vụ thông báo để nắm được thông tin ở Ủy ban nhân dân cấp xã. Trong trường hợp giữ thủ tục đăng ký, đại biểu đề nghị phải có chính sách tư vấn miễn phí và miễn cả lệ phí đăng ký cho các nhà đầu tư là thành viên tổ hợp tác.

Cùng quan điểm, đại biểu Thạch Phước Bình – Đoàn ĐBQH tỉnh Trà Vinh cho rằng Luật Hợp tác xã chỉ ghi nguyên tắc chung và quan trọng về đăng ký tổ hợp tác. Việc đăng ký nên thực hiện theo Bộ luật Dân sự là đã đầy đủ và chi tiết. Ngoài ra, khi có góp vốn phải có đăng ký chứng thực của Ủy ban nhân dân cấp xã và Ủy ban nhân dân cấp xã có trách nhiệm lập sổ theo dõi, mà không nên quy định đăng ký tại cơ quan cấp huyện để giảm thủ tục hành chính và không cần thiết. Bên cạnh đó, thực tế cho thấy hiện nay để đơn giản hóa thủ tục hành chính, có thể cho phép tổ hợp tác có nguyện vọng đăng ký kinh doanh để trở thành tổ chức tiền hợp tác xã tại Cổng dịch vụ công cấp xã, đại biểu Thạch Phước Bình nêu rõ.

Ngoài ra, để thúc đẩy kinh tế hợp tác phát triển, đại biểu Hà Hồng Hạnh – Đoàn ĐBQH tỉnh Khánh Hoà đề nghị Ban soạn thảo nghiên cứu thêm các quy định để khuyến khích mô hình tổ hợp tác phát triển và thu hút hộ cá thể tham gia. Bởi, tổ hợp tác chính là nguồn để phát triển lên hợp tác xã và đảm bảo cho mục tiêu đến năm 2025 cả nước có khoảng 35.000 hợp tác xã.

Bảo Yến

Trực tuyến tại: <https://quochoi.vn/tintuc/Pages/tin-hoat-dong-cua-quoc-hoi.aspx?ItemID=76231>

(truy cập ngày 29/5/2023)

SỬA ĐỔI LUẬT HỢP TÁC XÃ: RÀ SOÁT, THỂ CHẾ HÓA ĐẦY ĐỦ NỘI DUNG TẠI NGHỊ QUYẾT 20-NQ/TW VỀ ĐỔI MỚI, PHÁT TRIỂN VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ KINH TẾ TẬP THỂ

26/05/2023

Thảo luận phiên toàn thể tại Hội trường về một số nội dung còn ý kiến khác nhau của dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi), các đại biểu đánh giá cao Báo cáo tiếp thu giải trình của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Đồng thời, để tiếp tục hoàn thiện dự thảo trình Quốc hội thông qua, nhiều ý kiến đề nghị, cần rà soát kỹ lưỡng, đảm bảo thể chế hóa đầy đủ nội dung chính sách tại Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới.

Dự án Luật Hợp tác xã (sửa đổi) được Quốc hội xem xét, cho ý kiến tại kỳ họp thứ 4 (tháng 10-11/2022), Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến tại phiên họp thứ 21 (tháng 3/2023) và các đại biểu Quốc hội hoạt động chuyên trách cho ý kiến tại Hội nghị đại biểu Quốc hội hoạt động chuyên trách (ngày 5/4/2023).

Trên cơ sở ý kiến của các đại biểu Quốc hội, đoàn đại biểu Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội, Chính phủ và các cơ quan hữu quan, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã chỉ đạo cơ quan chủ trì thẩm tra, cơ quan chủ trì soạn thảo và các cơ quan hữu quan nghiên cứu tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật.

Báo cáo giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Hợp tác xã (sửa đổi), Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Vũ Hồng Thanh cho biết, về việc thể chế hóa nội dung 08 chính sách tại Nghị quyết số 20-NQ/TW: Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã tiếp thu nhiều ý kiến đại biểu Quốc hội, rà soát và chỉnh lý quy định về nguyên tắc, tiêu chí và nguồn vốn thực hiện chính sách, trong đó khẳng định một trong những nguyên tắc thực hiện chính sách là triển khai đồng bộ với Chương trình tổng thể về phát triển kinh tế tập thể, phù hợp với khả năng cân đối nguồn lực của Nhà nước ở từng thời kỳ.

Bên cạnh đó, bổ sung, điều chỉnh các nội dung về 08 chính sách từ 01 điều tại dự thảo Luật do Chính phủ trình Quốc hội thành 08 điều quy định riêng về nội dung từng chính sách, rà soát các quy định bảo đảm phù hợp và thể chế hóa chủ trương tại Nghị quyết số 20-NQ/TW, nhất là hoàn thiện quy định các chính sách đất đai, tiếp cận vốn, bảo hiểm, thuế, phí và lệ phí... Bổ sung 01 điều (Điều 28) quy định về chính sách hỗ

trợ hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp. Bổ sung tại khoản 2 Điều 17 về việc Chính phủ quy định chi tiết nội dung, trình tự, thủ tục thực hiện các chính sách của Nhà nước về phát triển tổ hợp tác, HTX, liên hiệp HTX nhằm bảo đảm tính khả thi, đưa chính sách đi vào cuộc sống.

Góp ý tại phiên thảo luận, các đại biểu đánh giá cao Báo cáo tiếp thu giải trình của Ủy ban Thường vụ Quốc hội. Đồng thời, các đại biểu cũng đã tham gia nhiều ý kiến tâm huyết, trách nhiệm hoàn thiện dự án Luật về việc thể chế hóa nội dung 08 chính sách tại Nghị quyết số 20-NQ/TW; về Liên đoàn HTX; về Tổ hợp tác; về tổ chức đại diện, hệ thống Liên minh HTX Việt Nam; về thành viên HTX, liên hiệp HTX; về tổ chức quản trị HTX, liên hiệp HTX; về tài sản góp vốn; chuyển nhượng phần vốn góp của thành viên trong HTX, liên hiệp HTX; về thành lập doanh nghiệp của HTX, liên hiệp HTX; ...

Liên quan đến vấn đề thể chế hóa các chính sách phát triển hợp tác xã theo tinh thần Nghị quyết số 20 -NQ/TW, đại biểu Mai Văn Hải – Đoàn ĐBQH tỉnh Thanh Hoá cho rằng, tại dự thảo lần này đã có nhiều tiếp thu, chỉnh lý. Trong đó, dự thảo đã thiết kế quy định thêm một điều dành cho loại hình hợp tác xã nông nghiệp.

Nhấn mạnh đây là nội dung quan trọng, đại biểu đề nghị Điều 28 về chính sách đối với hợp tác xã nông nghiệp nên có quy định thêm cơ chế giúp cho hợp tác xã nông nghiệp tích tụ, tập trung đất đai để mở rộng sản xuất, ứng dụng công nghệ cao.

Ngoài ra, đại biểu cũng đề xuất, có chính sách hỗ trợ cho hợp tác xã nông nghiệp trong việc hình thành các chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ và chế biến nông sản của bà con nông dân; Chính sách hỗ trợ cho hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp trong vấn đề xây dựng sản phẩm OCOP.

Nêu quan điểm về nội dung này, đại biểu Nguyễn Văn Thi – Đoàn ĐBQH tỉnh Bắc Giang đồng tình cao với việc Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã cụ thể hóa 8 điều quy định riêng về nội dung từng chính sách, rà soát các quy định bảo đảm phù hợp và thể chế hóa chủ trương tại Nghị quyết số 20 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, nhất là hoàn thiện các quy định, các chính sách về đất đai, tiếp cận vốn, bảo hiểm, thuế, phí và lệ phí, trong đó đã bổ sung một điều là Điều 28 quy định về chính sách hỗ trợ hoạt động trong lĩnh vực nông nghiệp. Tuy nhiên, theo đại biểu còn một số chính sách đề nghị cần nghiên cứu bổ sung để hoàn thiện.

Đối với chính sách về đất đai, đại biểu cho biết, một trong những khó khăn rất lớn của các hợp tác xã nông nghiệp hiện nay là việc tiếp cận đất đai. Do đó, dẫn đến tình trạng hiện nay nhiều hợp tác xã, nhất là các hợp tác xã nông nghiệp ở tình trạng không có đất để xây dựng trụ sở và các công trình phục vụ sản xuất, kinh doanh, không có tài sản đảm bảo tiền vay,... Do đó, ngoài chính sách ưu tiên, ưu đãi cho tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã thuê đất được quy định tại Điều 21, các chính sách hỗ trợ tập trung đất đai, xây dựng các chuỗi liên kết sản xuất, đề nghị dự thảo luật cần bổ sung quy định về tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã trong lĩnh vực nông nghiệp được ưu tiên hỗ trợ chuyển đổi mục đích sử dụng đất sang đất xây dựng trụ sở làm việc và hạ tầng, đáp ứng yêu cầu sản xuất kinh doanh như: Xây dựng nhà kho, nhà xưởng, cơ sở sản xuất, sơ chế, chế biến,...

Cũng theo đại biểu, ngoài chính sách hỗ trợ bảo hiểm được quy định tại khoản 2 Điều 23, hỗ trợ phí bảo hiểm nông nghiệp được quy định tại khoản 1 Điều 28, đề nghị nghiên cứu cần có chế độ ưu tiên hỗ trợ hoặc cơ chế khuyến khích để thành viên hợp tác xã tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện. “Người dân khi tham gia các tổ chức kinh tế tập thể, ngoài việc họ được tương trợ lẫn nhau trong sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm thì vấn đề bảo hiểm xã hội, việc người lao động, nhất là lao động nông nghiệp có lương hưu khi hết tuổi lao động rất cần được quan tâm. Đây vừa là chính sách an sinh xã hội của Đảng, Nhà nước, vừa là động lực khuyến khích người dân tham gia các tổ chức kinh tế tập thể, góp phần xây dựng cộng đồng xã hội phát triển bền vững...”, đại biểu lý giải.

Cùng quan điểm, đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung – Đoàn ĐBQH tỉnh Vĩnh Phúc cho rằng, các chính sách khuyến khích của Nghị quyết 20/NQ-TW đã được quy định cụ thể hóa trong dự thảo luật lần này, cụ thể là tại Chương II về chính sách của nhà nước. Tuy nhiên vẫn cần rà soát kỹ lưỡng, cân nhắc bổ sung đảm bảo quy định đảm bảo tính khả thi.

Theo đại biểu Thái Quỳnh Mai Dung, tại Điều 18 quy định về tiêu chí thụ hưởng chính sách còn tương đối đơn giản, nêu các quy định rất chung chung. Vì vậy, đại biểu kiến nghị, để cụ thể hóa quan điểm chỉ đạo của Nghị quyết 20/NQ-TW theo hướng phát triển kinh tế tập thể cả về số lượng và chất lượng, trong đó chú trọng chất lượng; bảo đảm sự hài hòa trong tất cả các ngành, lĩnh vực, địa bàn; có chính sách ưu tiên cho các tổ chức kinh tế tập thể trong lĩnh vực nông nghiệp; gắn hoạt động sản xuất, kinh doanh với chuỗi giá trị sản phẩm; ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, ưu tiên phát triển các tổ chức kinh tế tập thể gắn với phát triển kinh tế xanh,

Đề nghị phải bổ sung thêm các tiêu chí như: các hợp tác xã phải sản xuất bền vững; không ô nhiễm môi trường; sản xuất nông sản sạch; sản phẩm nước lợ, nước mặn ứng với biến đổi khí hậu; sản phẩm nông nghiệp hữu cơ; sử dụng môi trường số, môi trường công nghệ viễn thông để tăng trưởng, phát triển.

Ngoài ra, đại biểu đề nghị cần quy định rõ cơ chế triển khai về chính sách hỗ trợ lương, thưởng và phúc lợi để thu hút người lao động có chất lượng cao, làm việc tại tổ hợp tác, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã.

Góp ý tại phiên thảo luận, đại biểu Vũ Thị Liên Hương – Đoàn ĐBQH tỉnh Quảng Ngãi nhấn mạnh, Dự thảo luật đã thể chế hóa cơ bản đầy đủ quan điểm chỉ đạo của Đảng và 8 nhóm chính sách khuyến khích, hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể nêu tại Nghị quyết số 20 ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới. Tuy nhiên, đề dự thảo luật sửa đổi lần này thật sự đáp ứng yêu cầu, nguyện vọng của cộng đồng kinh tế tập thể thì cần hoàn chỉnh thêm một số quy định về: địa vị pháp lý của tổ hợp tác; quy định về các chính sách hỗ trợ cho khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã; về chuyển nhượng phần vốn góp của thành viên trong hợp tác xã, liên minh hợp tác xã;...

Cho rằng chính sách hỗ trợ cho khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã có ý nghĩa vô cùng quan trọng, đại biểu tỉnh Quảng Ngãi kiến nghị, quy định tiêu chí thụ hưởng chính sách của Nhà nước phải có tính đột phá, tạo động lực cho sự phát triển ở khu vực này, tránh gò bó, giới hạn số lượng... “Cần có những chính sách mở để thu hút được những nhân tố mới, nguồn lực mới từ bên ngoài để đáp ứng được nhu cầu và sự thay đổi của khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã trong nền kinh tế thị trường luôn biến động...”, đại biểu Vũ Thị Liên Hương nêu quan điểm.

Nghị quyết 20 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng nêu rõ "xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích các tổ chức kinh tế tập thể tích tụ đất đai trong sản xuất, kinh doanh, nhất là trong lĩnh vực nông nghiệp để hình thành chuỗi sản xuất, cung ứng dịch vụ, chế biến và tiêu thụ sản phẩm nông, lâm, ngư nghiệp quy mô lớn". Tuy nhiên, Điều 21 dự thảo Luật sửa đổi chỉ mới quy định về ưu tiên bố trí quỹ đất, thuê đất, miễn, giảm tiền thuê đất, được sử dụng đất ổn định, chưa thể chế hóa đầy đủ quan điểm về tích tụ đất đai. Khẳng định đây là vấn đề hết sức quan trọng đối với hợp tác xã trong lĩnh vực nông nghiệp để hình thành chuỗi sản xuất, cung cấp dịch vụ chế biến và tiêu thụ sản

phẩm nông, lâm, ngư nghiệp quy mô lớn, đại biểu Vũ Thị Liên Hương đề nghị phải quy định rõ ràng, cụ thể hơn, thuận lợi hơn về tích tụ đất trong lĩnh vực nông nghiệp.

Phát biểu giải trình làm rõ các ý kiến được nêu tại phiên thảo luận, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng nhấn mạnh, Dự thảo Luật được xây dựng với tinh thần đổi mới toàn diện, tháo gỡ tối đa các rào cản tạo lập môi trường kinh doanh thuận lợi, phát huy mô hình tốt đẹp của HTX, góp phần hoàn thiện hành lang pháp lý, xây dựng được các cơ chế chính sách phù hợp với đặc thù của mô hình kinh tế này đi vào cuộc sống hiệu quả thời gian tới. Qua đó, mang lại những thay đổi tích cực và tạo điều kiện phát triển mạnh mẽ mô hình kinh tế tập thể trong thời gian tới.

“Đến nay, cả nước khoảng 29.000 HTX, tốc độ phát triển rất thấp so với phát triển doanh nghiệp cũng như mục tiêu mà Đảng và Nhà nước đã đề ra”, Bộ trưởng Nguyễn Chí Dũng thông tin.

Bên cạnh thông tin làm rõ các vấn đề đại biểu Quốc hội nêu, Bộ trưởng Nguyễn Chí Dũng cho biết, để nhanh chóng đưa chính sách của luật vào cuộc sống, cơ quan soạn thảo đã chuẩn bị những nội dung nghị định, thời gian tới mong các đại biểu Quốc hội tiếp tục đồng hành để các văn bản quy phạm pháp luật này được chặt chẽ, khả thi. Về xây dựng chương trình tổng thể phát triển kinh tế tập thể và một số vấn đề khác, Chính phủ đang chỉ đạo các cơ quan liên quan triển khai và sẽ có báo cáo với Quốc hội./.

Lê Anh

Trực tuyến tại: <https://quochoi.vn/tintuc/Pages/tin-hoat-dong-cua-quoc-hoi.aspx?ItemID=76235>

(Truy cập ngày 29/5/2023)

The logo for VESS, consisting of the letters "VESS" in a bold, white, sans-serif font, centered within a dark purple rectangular background.

LIÊN HỆ

Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế và Chiến lược Việt Nam (VESS)

Địa chỉ: Tầng 7, Tòa nhà Kim khí Thăng Long
Số 1 Lương Yên, Bạch Đằng,
Hai Bà Trưng, Hà Nội

Tel: 097.560.8677

Email: info@vess.org.vn

Website: www.vess.org.vn

Bản quyền © VESS 2022 - 2022